

VIIMSI TEATAJA

Tiraaž 7490

nr 15 (348) 14. september 2012

Külli Soo ja Merek Press MTÜ-st Hoiu Eesti Merd, keskkonnaameti juhataja Eleri Kautlenbach ning Rannarahva Koja esindaja Alar Mik, taamal seminari toimumispaik – purjelaev Tre Kronor.

Toimus merereostust käsitlev rahvusvaheline seminar

7. septembril toimus Lennusadamal MTÜ Hoiu Eesti Merd eestvedamisel merereostusele keskendunud seminar.

Merereostus on teema, millest palju ei räägita, sest seda teemat ei teadvustata. Ühelt poolt seetõttu, et meres olev reostus pole nähtav, teisalt pole sellele piisavalt tähelepanu pööratud. Tegemist on aga väga olulise teemaga, eriti Viimsi kui rannäärse valla jaoks. Viimsi valda esindasid seminaril keskkonnaameti juhataja Eleri Kautlenbach ning Rannarahva Koja liige ja kommunikaameti juhataja Alar Mik.

Ettekandeid seminaril oli nii riiklikelt järelvalveasutustelt kui ka erinevatelt mittetulundusorganisatsioonidelt.

Keskonnaministeerium keskendus rannäärsete piirkondade saaste teemale. Põhilised saasteallikad on heitveed, rannapiirkonda toodud praht ja merest tulev praht. Viimsis on heitvee probleem väikene ja uute trasside ehitamisele see

üha väheneb. Küll aga tuleb merest prahti (laevarämps, kohalik praht) ja veetakse randa prügi – siin aitab kodanikualgatus ja järelevalve tõhustamine.

Keskonnainspeksioon rääkis merereostuse tekitaja selgitamisest, sadamate reostusest ja selle avastamisest. Igasugu reostuse avastamisest, olgu siis meres või metsas, saab teatada inspeksiooni telefonil 1313.

Rainer Nõlvak tutvustas “Tee-me Ära!” kampaania rahvusvahelist algatust, kus Vahemereäärsed riigid on algatanud kampaania Vahemere puhastamiseks. Mõte on koondada ligi miljon inimest ning puhastada madalaid merealaseid ja rannapiirkondi. Siin on meile mõtlemisainet – sama kampaaniat võiks teha näiteks Viimsi randades.

Eesti Sukeldujate Klubi tutvustas iga-aastast sadamate puhastamise kampaaniat. Laupäeval, 15. septembril on kavas tulla Leppneeme sadamasse ja sadama akvaatoriumi puhastada sinna uppunud

rämpsust. Lisaks teeb sukeldujate klubi palju merealast teavitustööd ja veab kampaaniat “Meie meri”, mille käigus räägitakse lastele merereostusest. Samuti on klubi valmistatud koolidele merereostuse teemat käsitlevad infoplakadid, mis lähiajal peaks saabuma ka Viimsisse. Ühe olulise teemana tõi sukeldujate klubi esindaja välja asjaolu, kus lastele õpetatakse prahti mitte maha, metsa või auto aknast välja viskama – keegi aga ei räägi, et ära viska prahti merre. Klubi esindaja Terje Meose sõnul on see oluline teema, millele tuleb tulevikus rohkem keskenduda.

Muinsuskaitseamet tutvustas projekti “Shipwher”, mille raames kaardistatakse laevavrakke nii välitööde kui ka arhiivandmete põhjal. Kaardistatud on tuhatkond vrakki ja tegeletakse vrakiregistri loomisega. Välitööde käigus leiab Muinsuskaitseamet tihti mere põhjas ja vrakkide ümbruses asuvat rämpsu – nt autorehvid, taara, püünised jmt.

MTÜ Hoiu Eesti Merd esindajad Marek Press ja Külli Soo tutvustasid projekti “Marlin”. Projekti üldeesmärk on merelises keskkonnas leiduva prahti iseloom (maht, allikad, mõju) kaardistada ning välja töötada soovituslikud meetmed prahistamisest tingitud negatiivse mõju vähendamiseks. Peamisteks merelise prügi allikateks on turism ja vaba aja veetmine. Projekti raames on välja valitud üle Eesti kuus randa, kus käiakse regulaarselt prahti kaardistamas – üheks selliseks on Viimsi vallas Pringi küla rand. Vabaõhumuuseumi juures oleval rannal on kolmel korral prügi kaardistatud ja korjatud, järgmine aktsioon leiab aset oktoobrikuus, peale mida tehakse vahelokkuvõtte. Lisainfot “Marlini” projekti kohta leiab veebiadressilt www.hem.ee.

Hoiame rannad ja mere puhtana!

Alar Mik
Rannarahva Koda

Karl-Robin Jürjens sõlmis lepingu Hispaania kõrgliiga-klubiga. [Loe lk 13](#)

Alanud kooliaasta liikluses

Lõppenud suvele on järgnenud järjekordne kooliaasta algus ning suvepuhkuste lõpp. Sügise saabudes muutuvad päevad lühemaks ning ilmad jahedamaks, mis mõjutab oluliselt meie kõigi liiklemist ja muid igapäevatoimetusi.

Päevasel ajal madalamalt paistev päike ja vihmamürg tee ning varasemalt saabuv õhtune pimedus halvendavad liiklusolusid, mistõttu on paslik tuletada meelde kergliiklejatel helkuri kandmise vajalikkust.

Nagu ka kõikjal mujal Eestis, pöörasid Viimsi piirkonnapolitseinikud septembri esimesel nädalal erilist tähelepanu liiklustravalisusele eelkõige koolide vahetus läheduses. Üldjoontes võib liikluspildiga rahule jääda: autojuhid annavad ülekäiguradadel jalakäijatele teed ning ka jalakäijad ületavad sõiduteed õigesti kohtades. Samuti on heameel tõdeda, et ka lapsed, kes iseseisvalt koolis käivad, teavad üldjoontes liiklusreegleid ning peavad neist ka ilusasti kinni.

Siiski fikseeriti hoolimata liiklejate teadlikkusest, et septembri alguses teostab politsei koolide juures liiklusjärelvalvet kõrgendatud jõududega, Viimsi Kooli juures mitmeid lubatud suurimat sõidukiirust ületanud ja ka muid liiklusrikkumisi toime pannud autojuhte. Lisaks toimus üks liiklusohulik juhtum, mille tagajärjel noor jalgrattur pääses siiski õnneks vaid ehmatusena.

Septembri esimesel koolinädalal tabatud joores ja suuri kiiruseületamisi toime pannud sõidukijuhtidele taotles politsei kohtult aresti. Viimsi vallas taotleti nimetatud ajavahemikul aresti ühele mootorsõidukijuhtile, kes oli alkoholi tarvitavana autoroolis tabatud.

Kindlasti pöörab politsei probleemsematele kohtadele liikluses tähelepanu ka edaspidi ning samuti ei tee kahju lapsevanematel lastele liiklusreeglite veelkordne ülekoormamine.

Turvalist kooliaasta algust soovides,

Aivar Sepp
piirkonnapolitseinik

Kutse

Viimsi Koduomanike Liit korraldab 25. septembril k 18-20 Viimsi Vallavalitsuse II korruse saalis (Nelgi tee 1) koduomanikele teabepäeva “Elektrituru avanemine”.

Infoõhtul esinevad majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi ekspert ja elektrimüüja esindaja (Latvenergo), kes selgitavad lühidalt ja praktiliselt, mis ootab 2013. aastal ees kodutarbijat ning kuidas on kõige mõistlikum korteri- ja majaanikel toimida.

Palun oma osavõttust eelnevalt teatada e-posti aadressile priit@omanikud.ee.

Priit Värk
Eesti Omanike Keskkliit

NB! Kohtade arv on piiratud ja registreerimisel kehtib põhimõte: kes ees, see mees!

VALLAVANEMA VEERG

Kool on alanud mitte ainult laste jaoks

President Lennart Meri on öelnud lause, mis minu arvates sobib kõige paremini septembri algust iseloomustama: "...ükskõik, mida me ka ei räägiks või kuidas ei vaidleks – tulevik tuleb ikka ainult laste kaudu..."

Viimsis sünnib igal aastal umbes 250 last. Lisaks neile tuleb uute peredega lapsi Viimssisse üha juurde. Meie kulutused haridusele – koolidele ja lasteaedadele – on kasvanud valla eelarvest rekordilise 60 protsendini. Selline proportsioon oleks ju täiesti kohane kiiresti arenevale Euroopa riigile, see on täiesti jõukohane kiiresti arenevale Euroopa kohalikule omavalitsusele.

Taasiseseisvunud Eesti Vabariigi aastatega on Viimssisse ehitatud kolm uut koolimaja ja kuus lasteaiahoonet – Pargi, Leppneeme, Päikeseratas, Randvere, Karulaugu. Tänavu avasime Laanelinnu lasteaia.

Nad kõik, eranditult, on olnud meile kallid.

Lapsed ongi alati kallid.

Randvere kooli ehitushange on juba välja kuulutatud. Ehitus peab avama ukse järgmise aasta 1. septembril. Hoone on kavandatud moodsa ja energiasäästlikuna, nii nagu oleme kavandanud ka oma kodud Viimssis.

Viimssilastest suur osa käib tööl Tallinnas. Samuti suundub igal hommikul linna umbes 500–600 koolilast ning umbes 250 lasteaialast. Osa neist kasutab hommikust koolibussi, osa liikleb ühistranspordiga. Ometi võib oletada, et ainuüksi lapsi hommikusel tipptunnil linna viivate autode rodu võib olla 3–4 km pikk. Neile lisanduvad Pirita, Mähe ja Maarjamäe elanikud ja nende lapsed.

Kui ühistransport liigub segamatult ning on piisavalt mugav ja kiire, on see kindlasti eelisesisendis hommikuti kesklinna ja õhtuti tagasi koju liikuvate inimeste jaoks. Viimssi on kaalunud ka ekspresbussi liini ideed Haabneeme ja kesklinna vahel. Paraku on praegused bussiread Tallinnas aga rajatud ilma peatuste taskuteta, seega liiguks ka ekspresbuss teiste busside kiirusel, oodates nende järgi igas peatuses. Täna veidi utoopilisel trammiliinil oleks siin selge eelis ning ka autojuhid saaksid ehk tagasi oma kunagised sõiduread.

Tallinna linna Meriväljaga ühendava trammiliini projekt on vanem kui meie. Juba Merivälja asumi planeerimisel 1924. aastal arvestati Tallinna Linnavalitsuse otsusega pikendada trammiliini Kadriorust Meriväljani. Trammiliiniga arvestati Merivälja asumi peatee, Viimssi tee laiuse projekteerimisel.

Trammiliini pikendamine Kadriorust Piritanini on olnud viimaste aastate Tallinna visioonikonverentsidel korduvalt teemaks ning jäänud soovitusena Tallinna arengudokumentidesse.

Viimssi vald näeb trammiliinis tuleviku list lahendust ühistranspordi korraldamisel. Koostatavas Haabneeme aleviku üldplaneeringus ning teede teemaplaneeringus on trammiliini kulgemine Haabneemeni ning võimalik ümberpööramise sõlm juba kavandatud.

Trammiliini rajamine eeldab kõigepealt Tallinna positiivset suhtumist ning Pirita suuna nägemist ühe prioriteedina Lasnamäe–Laagna tee suuna kõrval. Viimssi vallas on lahenduse vastu igal juhul huvi ning koostöövalmidus, isegi kui lahendus on tuleviline.

Viimssilastel aastatel on koostöö Tallinnaga transpordilahenduste kooskõlastamisel olnud suhteliselt viljakas. Kunagine, halduspiiridel liikluse reguleerimise vajaduse rõhutamine punase fooritulega on asendunud ühiste lahenduste otsimisega. Head näited on "Koolibussi" projekt, Ecolandi ristmiku ja Ranna tee renoveerimine, jalgrattateede võrgustiku kokkuvõtmine ning arutelud metranspordi ühenduste üle.

Kool on alanud mitte ainult laste jaoks.

Meil, täiskasvanutel, jääb üle korrata mõttes rahvatarkust, et inimestel, kes häid raamatuid ei loe, pole eelist selle ees, kes neid lugeda ei oska! Toredat lugemise aastaga siis meile kõigile!

Haldo Oravas
vallavanem

Selgitused teedevõrgu teemaplaneeringule

Vastavalt planeerimis- seadusele on planeerimise eesmärk seada läbi planeeringu, sh teemaplaneeringu võimalikult paljude ühiskonnaliikmete vajadusi ja huvisid arvestavalt tingimused arvestava ja tasakaalustatud ruumilise arengu kujundamiseks, ruumiliseks planeerimiseks, maakasutuseks ning ehitamiseks.

Selleks algatas Viimssi Vallavalikogu 2006. aastal üldplaneeringu teemaplaneeringu "Viimssi valla teedevõrgustik; sõidu- ja kergliiklusteed" (teede teemaplaneering) ning kinnitas sellele ka lähteülesande. Viimase kohaselt on teemaplaneeringu eesmärk ülevallaliselt näiteks:

- teedevõrgu, kergliiklusteede, parkimise ja ühistranspordi planeerimise põhimõtete kujundamine;
- liiklejatele soodsate ühenduste loomine, elu- ja töökohtade, spordi- ja puhkekohtade, elukoha ja piirkonnakeskuste ning alevike ja külade vahel;
- sõiduteede, kergliiklusteede ja reisijate rööbastranspordi trasseeringu asukohtade määramine;
- liiklusvoogude ratsionaalse jagunemise kohaldamine teedevõrgul, sh valla sisetee planeerimisel lähtuda ühtlase koormamise printsiibist;
- liikluse kahjuliku mõju vähendamine;
- teedevõrgu arengusuundade täpsustamine valla üldplaneeringust ja arengukavast lähtuvalt;
- teedevõrgu toimimise tingimuste selgitamine ning uute teede rajamise võimaluste ettenägemine.

Teede teemaplaneeringu avaliku väljapaneku käigus laekus 24 vastuväidet, millest ühel oli 399 allkirjutanut. Kuna mõned inimesed teatasid Viimssi Vallavalitsusele, et nemad pole 399 allkirjaga kirjale alla kirjutanud, siis tegi vallavalitsus kodaniku kirjaliku pöördumise alusel politseile avalduse selgitamiseks välja, kas võltsimine on aset leidnud. Seejuures vallavalitsus edastas politseile informatsiooni kirja koostamist korraldanud kontaktisikute andmed, mitte kahtlusallaste andmed. Politsei leidis, et menetluse algatamiseks pole põhjust, kuna olukorras, kus mõni allkiri on isegi võltsitud, siis arvestades allkirjade koguhulka, ei muuda mõni võltsitud allkiri kirja kaalu, kuna mittevõltsitud allkirjade arv on enamuses. Nimetatud kirjas nõuti, et loobutaks Püüsi küla piirile uue alternatiivse tee planeerimisest Kooli tee ja Annuse tee vahelisel lõigul. Sellega planeeringu koostamisel ka arvestati. Teede teemaplaneeringu avalikul arutelul tehti ettepanek loobuda ka Kooli tee ja Reinu tee vahelisest teelõigust ning Annuse

28.08.2012 toimus üldplaneeringu teemaplaneeringu "Viimssi valla teedevõrgustik; sõidu- ja kergliiklusteed" avaliku väljapaneku tulemusi tutvustav avalik arutelu. Kõik arutelul osalenud ettepanekuid ja vastuväiteid esitanud isikud jäid oma seniste seisukohtade juurde. Kuivõrd teemaplaneeringut on vallavalitsusel kavandatud korrigeringut Harju maavanemale järelevalve teostamiseks, vaid pärast korrigeerimist korraldatakse uus avalik väljapanek. Sellest teatakse täiendavalt Viimssi Teataja ja Harju Elu vahendusel, lisainformatsioon on kättesaadav valla kodulehel www.viimssivald.ee.

tee ja Kalmistu tee vahelisest lõigust. Kuna eelmainitud teelõik on tekitanud elanikes pahameelt ja küsimusi ning leidnud kajastamist nii meedias kui ka Facebookis, siis Viimssi vald selgitab, miks planeeriti teede teemaplaneeringuga uus tee koridor keskpinge elektriliini koridori Annuse tee ja Reinu tee lõigus.

Kehtiva Viimssi valla mandriosa üldplaneeringuga on Rohuneeme teele paralleelne tee ette nähtud Kalmistu tee ja Annuse tee pikendusega läbi Rohuneeme metsa Reinu teeni (kivi juurde). Sellele teele on juurdepääs võimalik Annuse teelt, Kalmistu teelt, Reinu teelt ja Hundi teelt. Keskpinge elektriliini koridori planeeritud teele oleks juurdepääs Kalmistu, Annuse, Karikakra, Rukkilille, Niidu, Kooli, Metsvindi, Suureniiu, Kepsu, Ilusmäe, Kasesoo, Reinu, Käbi, Tamme-laane, Vardi, Lille, Kasemetsa, Nurme, Kähriku, Nirgi, Küti, Krillimäe, Metsasihi, Hundi teelt ning Aasa ja Vanapere põigust. Järelikult metsast teekoridori ümbertõstmisel elektripiingeliini trassile oleks:

- vähem tupikteid, rohkem peale- ja mahaõite, mis tagaks liiklejatele soodsamad ühendused näiteks elu- ja töökohtade, spordi- ja puhkekohtade, elukoha ja piirkonnakeskuste ning alevike ja külade vahel;
- Rohuneeme poolt alternatiivne juurdepääs Püüsi Koolile, mille tulemusel langeks Kooli tee liikluskoormus ja tõuseks liiklusohutus kooli ümbruses;
- Rohuneeme tee liikluskoormus hajutatud ja liiklusohutus suurem. Rohuneeme tee on põhimõtteliselt ainus ühendustee Rohuneeme, Püüsi ja Pringi küla elanikele sõitmaks Haabneeme aleviku suunal ja tagasi. Osaliselt kasutavad ka Kelvinigi küla ja Haabneeme aleviku elanikud Rohuneeme teed igapäevaselt. Hetkel sõidab liiklusloenduse andmetel mööda Rohuneeme teed Pringi külast läbi keskmiselt 6000 autot (2012.

a.) ja Haabneeme alevikust läbi kuni 8000 autot (2011. a.) ööpäevas. Liikluskoormuse kasv piirkonnas on tingitud mitte niivõrd uute elamuarealade arendamisest kui võrd suvilate ümberehitamise ehitamiseks, autode üldarvu suurendamisest (peaaegu igal perel on auto või kaks) ja inimeste suuremast liikuvusest (tööle, kooli, lasteaeda, poodi jne sõidetakse autoga);

- riske hajutav roll mõne võimaliku eriolukorra, näiteks suure tulekahju, tormi või liiklusavarii põhjal;

- liikluskoormuse langusel Rohuneeme tee lähipiirkonnas elavatel inimestel kvaliteetsem elukeskkond. Võrreldes olemasoleva olukorraga langeks elukeskkonna kvaliteet elektriliini koridori lähipiirkonna elanikel, kuid jääks siiski õigusaktidega kehtestatud piiridesse. Kui Rohuneeme teele ei teki tulevikus alternatiivset teed, siis on vajalik tõenäoliselt kasutusele võtta müra vähendav meetmed;

- vaja maha võtta vähem metsa, negatiivne mõju metsakoostule oleks väiksem;

- parem juurdepääs metsaaladele rekreatsiooniks.

Levinud on ka kuulujutud, et elektriliini trassile on planeeritud tee, et võimaldada elamuarendust Rohuneeme metsaalal. Sellised kuulujutud ei vasta tõele. Tegemist on Rohuneeme maastikukaitsealaga, mille üldplaneeringu kohane kasutamise eesmärk on puhkeotstarve. Metsaalale elamuarenduse rajamine eeldab üldplaneeringut muutva detailplaneeringu menetlemist. Detailplaneeringu menetlus on avatud protsess sarnaselt teede teemaplaneeringuga, kus saavad kõik asjad huvitatud osaleda ning esitada omapoolseid ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi. Viimssi vallas ei ole menetluses ühtegi detailplaneeringut, mille kavandataks Rohuneeme maastikukaitsealal paiknevasse metsa elamuarendust. Kui kuulujuttudega kaasa minna, siis tegelikult selline elamuarendus ei vajakski teed elektriliini alla, kuna metsas on juba reaalset olemas tee (Kalmistu teelt Reinu teeni).

Kuna teede teemaplaneeringu põhilahendus on avalikustamise käigus oluliselt muutunud, siis viib Viimssi Vallavalitsus koostöös planeeringu koostajaga sisse muudatused ning korraldab uue avalikustamise. Kui avalikustamise käigus esitatakse küsimusi, ettepanekuid ja vastuväiteid, siis korraldatakse ka uus avalik arutelu. Lisaks koostatakse keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande lisa, mis annab hinnangu sisseviidud muudatustele.

Viimssi Vallavalitsus kaalub läbi viia suuremahulise erapooletu uuringu selgitamiseks välja elanike arvamus Rohuneeme teele alternatiivse tee vajalikkuse väljaselgitamiseks.

Viimssi Vallavalitsus

VIIMSI TEATAJA

Toimetuse ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil vt@viimssivv.ee. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile **Nelgi tee 1, 74001 Viimssi, Harju maakond**.

Toimetusel on õigus kaastöid nende selguse huvides toimetada ja lühendada. Vallaleht ilmub kaks korda kuus. Juulis leht ei ilmu.

Peatoimetaja: Annika Poldre, tel 606 6864, annika@viimssivv.ee

Toimetaja: Jüri Leesment, tel 606 6833, juri@viimssivv.ee

Väljaandja: Viimssi Vallavalitsus

Trükk toimetanud: Meedium OÜ

Ajalehe järgmine number ilmub 28. septembril

Viimsi vald asub hindama noorsootöö kvaliteeti

Kadi Bruus
Noorsoo- ja
haridusameti
juhataja
tel 606 6868,
kadi@viimsivv.ee

Eesti Noorsootöö Keskus tegi Viimsi vallale ettepaneku osaleda noorsootöö kvaliteedi hindamise projektis, mis toimub ajavahemikus september kuni detsember 2012.

Viimsi Vallavalitsus on viimasel aastatel pööranud palju tähelepanu noorsootööle, 2011. aastal uuendati valla noorsootöö arengukava, regulaarselt toimuvad noorsootöö ümarlauad, Viimsis tegutseb kaks noortekeskust, erinevad huviringid tegutsevad nii Viimsi Huvikeskuse kui ka koolide juures, vald toetab õpilasesinduste ja noortevolikogu projekte, alus-

tati Viimsi skatepargi rajamist, pidevalt on osaletud ja korraldatud rahvusvahelisi noorsoovahetusi jne. Tegevusi on küll palju, kuid kindlasti tasub võtta aeg ning vahepeal tehtut hinnata ja edaspidist tegevust planeerida.

Noorsootöö kvaliteedi hindamismudel on töövahend kohalikule omavalitsusele (KOV), mille abil kaardistada noorsootöö tegevusi ja arendamist vajavaid valdkondi, tulemuste põhjal planeerida edasist arengut ning jälgida edusamme. Hindamismudeli on välja töötanud Eesti Noorsootöö Keskus (ENTK) koos noortevaldkonna partneritega ning koostöös Ernst & Young Baltic AS-iga 2010. aastal. Esimese kolme aasta jooksul on projektist osa võtnud ligi 50 omavalitsust üle Eesti. Projekti tegevused on rahastatud Euroopa Sotsiaalfondi ning Eesti Vabariigi kaasrahastusel elluviidava programmi “Noorsootöö kvaliteedi arendamine 2008–2013” vahenditest.

ENTK soovib 2012. aasta teisel poolaastal hindamisprojekti raames tuge pakkuda hindamises osalemisest huvitatud kohalikule omavalitsusele ning Viimsi vald abivallavanem Jan Trei eestvedamisel on otsustanud hindamisprotsessis osaleda. Hindamise läbiviimise abistamiseks on koostatud käsiraamat ja hindamisvormid ning korraldatakse koolitusi (lisainfo veebiaadressil <http://www.entk.ee/kvaliteedihindamine>). Noorsootöö hindamine toimub ESF programmi “Noorsootöö kvaliteedi arendamine” projekti raames ning projekti juhib ENTK kvaliteedi suuna juht Kaisa Orunuk.

Lisaks enesehindamisele ja sisehindamisele toimub Viimsi noorsootöö välishindamine, kus osalevad eksperdid ENTK-st ja teistest noorsootööga tegelevatest asutustest ja omavalitsustest. Soovime septembris/oktoobris läbi viia 12–26-aastastele noortele suunatud küsitluse, mis toimub koostöös Viimsi valla koolidega. 19–26-aastaseid noori ja noorsootöötajaid (huviringide juhid, treenerid, noortehingute juhid jne) kutsume vastama valla lehel ülespandavale küsimustikule alates 20. septembrist 2012.

Noorsootöö hindamine Viimsis toimub koostöös Viimsi Vallavalitsuse, Viimsi Kooli, Püüsi Kooli, MTÜ Viimsi Huvikeskuse ja noortekeskuste ning teiste noorsootöötajate ja noortega. Sisehindamise dokumentid esitatakse ENTK-le 29. oktoobriks ning välishindajad külastavad Viimsi valda 14. novembril.

Lisainformatsioon on saadaval valla noorsoo- ja haridusametis.

Ilusat uut õppeaastat!

1. september Püüsi Koolis.

Taas on alanud uus kooliaasta. Viimsi valla koolides alustas õppetööga 1795 õpilast, mis on 95 õpilast rohkem kui eelmisel õppeaastal.

Viimsi Koolis õpib käesoleval õppeaastal 1598, Püüsi Koolis 188 ning Prangli Põhikoolis 9 õpilast. Lisaks õpib ligi 800 Viimsi last ja noort teiste omavalitsuste koolides, neist suurem osa Tallinnas.

Kõik Viimsi valla 1. klasside õpilased alustasid õppetööd 1. septembril. Tarkusepäeval toimus Viimsi vallas neli aktust: lisaks 1. ja 12. klasside õpilastele Viimsi Koolis ning 1. ja 9. klasside õpilastele Püüsi Koolis toimus aktus ka Püüsi Kooli 2.–8. klasside õpilastele. Kõik teised õpilased alustasid õppetööd 3. septembril.

Viimsi Kooli avas 2012/2013 kümme esimest klassi, millest

1. september Viimsi Kooli Karulaugu majas.

5 klassi alustasid õppetööd suures ning 5 klassi väikeses majas. Viimsi Kool alustas õppeaastat uue direktori – Karmen Pauli juhtimisel. Karmen Paul kinnitas, et kooliaasta tuleb põnev, pakkudes kõikidele huvilistele erinevaid võimalusi. Kaks peamist märksõna sel õppeaastal on kooliolümpiamängud ja terviseedendus.

Püüsi Kool avas sel aastal esmakordselt 2 esimest klassi. Kooli direktor Birgit Tamm-

jõe-Tulp märkis, et koolis on olemas kõik õpetajad ning oluliselt on laienenud õpilaste pakutavate ringide valik.

Prangli Põhikoolis kahjuks esimese klassi õpilasi sel aastal ei ole.

Soovime kõikidele õpilastele ja õpetajatele edukat uut kooliaastat!

**Kadi Bruus
Katrin Markii**

Noorsoo- ja haridusamet

Teadlaste öö Viimsi Koolis

Reedel, 21. septembril kell 19–21 toimub üritus “Teadlaste öö Viimsi Koolis”. Sel õhtul poevad laboripimedusest nähtavale ja pühivad tolmu kitlitelt selline liik elusolendeid nagu TEADLASED.

Õpilased mullusel teadlaste ööl.

Viimsi Kool on saamas üheks killukeseks mosaiigis üle-euroopalisest teadlaste öö üritusest ja meil on suurepärase võimalus muuta koolimaja üheks õhtuks tõeliseks teadus-toaks.

Tutvume sellise anomaaliaga nagu TEADLANE ja saame teada, mida nemad oskavad vastata sellistele eksistentiaalsetele küsimustele, nagu:

- missugune varandus peitub koolidirektori auto parkimiskoha all? Kas valitsuse lubatud palgatõus?
- millest me oleme tehtud;
- mida kujutab endast Manhattani kaugus;
- mis juhtub tablettidega meie organismis;
- kas robotid võtavad meilt töö;
- kuidas on seotud kaslaste nurrumine eneseraviga;
- kuidas lehm piima toodab;
- kas ja kuidas projekteerida Viimsisse suusanõlv jne.

Nendele ja paljudele teistele põletavatele küsimustele saame vastused reedel, 21. septembril kell 19–21 toimul üritusel “Teadlaste öö Viimsi Koolis”.

Teadlaste öö programmiga saab tutvuda kooli kodulehel õpilasteaduse rubriigis http://www.viimsi.edu.ee/public/dokud/teadlaste_oo_ajakava.pdf.

Õhtu jooksul on võimalik osaleda kahes teadustoa või valida endale üks teadustuba kestvusega 1,5 tundi. Teadustoa juures olev sihtgrupp on pigem soovituslik ja vabade kohtade olemasolul saavad liituda kõik huvilised.

Oodatud on absoluutselt kõik huvilised – õpilased, lapsevanemad, vanaisad, vanaemad, valla elanikud jne.

Põnevaid avastusi!

Peeter Sipelgas

Erivajadustega laste ujumine

Viimsi Vallavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuamet annab teada, et alates septembrist kuni 31. detsembrini 2012 on jätkuvalt võimalik Viimsi valla erivajadustega lastel kasutada Viimsi SPA (asukohaga Randvere tee 11, Viimsi) vabaajakeskuse teenuseid kaks korda nädalas kolmapäeviti kuni kella 18-ni ja pühapäeviti kell 7–11.

Ujumisvõimalust saavad kasutada Viimsi valla lapsed, kellele on sotsiaalkindlustusameti poolt määratud puue ja elukoht rahvastikuregistris on Viimsi vald. Ujumine on erivajadusega lapsele ja tema saatjale tasuta.

NB! Esmakordselt teenust kasutava lapse registreerimiseks palume pöörduda Viimsi Vallavalitsuse lastekaitse spetsialisti Margit Sterni poole. Varasemalt teenust kasutanud lapsi uuesti registreerima ei pea. Lisainfot saab telefonil 606 6823 või e-posti aadressil margit@viimsivv.ee.

Sotsiaal- ja tervishoiuamet

Püüsi Kool otsib oma tegusasse kollektiivi RAAMATUKOGUHOIDJAT (0,75 ak).

Avaldus ja CV saata hiljemalt 20. septembriks aadressile Püüsi Kool, Kooli tee 33, Püüsi küla, Viimsi vald 74013 või e-posti aadressile birgit@pyynsi.edu.ee.

DETAILPLANEERINGUD

24.09.–21.10.2012 kell 8.30–17.00 (esmaspäeviti kella 18.00- ni ja reedeti kella 16.00-ni) on Viimsi vallamajas (Nelgi tee 1) avalikul väljapanekul Haabneeme alevik, osaliselt kinnistud **Rohuneeme tee 1, Kivila tee 3 ja Kivila tee 5** detailplaneering. Planeeritava ala suurus on ca 0,4 ha ja asub Haabneeme alevikus kolhoosiaegse tootmispiirkonna ja mere vahelisel alal ulatudes Muuli teest Puhteksi maaüksuseni. Planeeringu eesmärgiks on rannaäärse teedevõrgu korrastamine ning Haabneeme ranna käesoleva osa rannaala avamine avalikuks kasutuseks. Detailplaneeringuga moodustatakse üks tee ja tänava maa krunt, suurus 3947 m². Ehitusõigust ei määrata, krundile on ette nähtud rajada sõidu- ning kergliiklustee.

24.09.–07.10.2012 kell 8.30–17.00 (esmaspäeviti kella 18.00- ni ja reedeti kella 16.00-ni) on Viimsi vallamajas (Nelgi tee 1) avalikul väljapanekul alljärgnevad detailplaneeringud:

1. **Viimsi alevik, Aiandi tee 6** detailplaneering. Planeeritava ala suurus on ca 600 m² ja asub Aiandi tee ääres ning piirneb Aiandi tee 4, 8 ja Rootsi tee 8 kinnistutega. Planeeringu eesmärgiks on muuta kinnistu sihtotstarve sotsiaalmaast korterelamumaaks ning määrata ehitusõigus kolmekorruselise korterelamu ehitamiseks. Maksimaalne kõrgus olemasolevast maapinnast katuseharja peale on 12 meetrit ja suurim ehitusalune pind krundil on 255 m².
2. **Miiduranna küla, Miiduranna põik 1** detailplaneering. Planeeritava ala suurus on ca 0,25 ha ja asub Miiduranna põik ääres ning piirneb Muuli teega, Tormi tee 2, 4, Miiduranna põik 3 kinnistutega. Planeeringu eesmärgiks on kinnistu jagamine kaheks ning ehitusõiguse määramine kahe üksikelamu ehitamiseks. Suurimaks lubatud ehitusaluseks pindalaks määratakse 290 m² ja üksikelamu maksimaalseks kõrguseks 8,5 meetrit.

Lisaks vallamajale on detailplaneeringutega võimalik tutvuda ka valla veebilehel www.viimsivald.ee.

Raamatukogu uudised

Käes on sügis, ees ootamas pikad sügis- ja talveõhtud. Neile, kes veedavad need hea raamatu seltsis, on Viimsi Raamatukogul mõned teated ja meeldetuletused.

- Alates 1. septembrist töötab raamatukogu taas sügishetkel töörežiimil ja on avatud: E, K, R k 10–17; T, N k 10–19 ja L k 10–15.

- Kui raamatukogu on suletud, saab tagastatavad raamatud jätta vasakul raamatukogu ukse kõrval asuvasse raamatute tagastamise kasti. Rohkem infot <http://www.viimsiraamatukogu.ee/index.php?id=10810>.

- Eelmisel nädala kolmapäeval, 5. septembril registreerisime oma 5000. lugeja, Kaisa Lutteri, kes sai meeneks DVD "Viimsi saared" ja sellekohase aukirja. Loodame, et aastavahetuseks on meie lugejate arv veel tublisti kasvanud. Kõigi lugejate vahel, kes selle aasta lõpuni lugejaks registreeruvad või on sel aastal raamatuid laenutanud, loosime välja veel ühe DVD "Viimsi saared".

- Käes on uus õppeaasta ja sooviksime täita kõigi õpilaste kohustusliku kirjanduse vajadused, sest ka kevadel korraldatud uuringust selgus, et paljude perede jaoks on suureks probleemiks kohustusliku kirjanduse kättesaadavus. Seetõttu palume kõigil emakeele õpetajatel saata raamatukogule (e-kirja teel jane@viimsivald.ee või edastada Viimsi Raamatukogu Facebooki kontole) kohustusliku kirjanduse nimekiri, et saaksime aegsasti valmis olla ja varuda õpilastele vaja-

Viimsi Raamatukogu 5000. lugeja Kaisa Lutter.

likke raamatuid, mida kusagilt on veel võimalik hankida. Nimekirju võivad edastada meile ka lapsed ja lapsevanemad ise. Tehes koostööd, saame rohkem pakkuda seda, mida lugejad vajavad.

- Kuna paljud inimesed on avaldanud soovi raamatukogule annetusi või kingitusi teha, avaldasime juulis raamatukogu koduleheküljel nimekirja raamatutest, mida raamatukogu esmajärjekorras vajab (<http://www.viimsiraamatukogu.ee/index.php?id=11060&uudis=1>). Selles nimekirjas on ka paljud kohustusliku kirjanduse raamatud. Nimekiri täieneb või lüheneb vastavalt sellele, kuidas mingit raamatut ise kusagilt hankida saame või kuidas meile

midagi kingitakse. Mitmed nimekirjas olevatest raamatutest on kahjuks aja jooksul raamatukogu riulilt kaduma läinud, neid pole enam kusagilt võimalik osta, on väga kehvast seisusest, seetõttu olemegi õnnelikud iga kingitud teose üle.

- Nüüd on meie raamatukokku lisandunud ka venekeelseid munekeid. Nende eest avaldame tänu S. Reemaale, kes need raamatukogule kingis. Nimekirjaga saab tutvuda meie koduleheküljel <http://www.viimsiraamatukogu.ee/index.php?id=11037> klõpsates "01.06.2012 – 01.09.2012 lisandunud teavikute nimekiri" või otsides pealkirja järgi soovitud raamatut elektronkataloogist Urram.

- Alates oktoobrikuust hakkab raamatukogu korraldama laupäeviti mudilastele muinasjutuhommikuid, mille kohta ilmub täpsem info Viimsi Raamatukogu kodulehel, raamatukogu Facebooki kontol ja Viimsi Teatajas.

- Raamatukogul on olemas ka lugejate list, mille kaudu on võimalik saada jooksvalt informatsiooni oma e-posti aadressile. Kes ei ole veel liitunud meie listiga ja soovivad seda teha, palun saata sellekohane teade e-posti aadressile jane@viimsivald.ee. Selleks, et edastada listi kaudu just sellist infot, mis enamikku huvitab, on meil koostatud väga lühike küsitlus, mida saab täita veebiaadressil <http://connect.ee/uuring/269905480/>

. Kuna küsitlus on lühike, ei tohiks sellele vastamine võtta rohkem kui 5 minutit.

- Lisasime koduleheküljele ka uudiskirjanduse rubriigi (vasakus menüüs) <http://www.viimsiraamatukogu.ee/index.php?id=11037>.

- Raamatukogus on hetkel käimas jutuvõistlus "Minu õpetaja", mille kohta saab rohkem infot veebiaadressilt <http://www.viimsiraamatukogu.ee/?id=11028&uudis=1>.

- Raamatu olemasolu kontrollimiseks Viimsi või Prangli Raamatukogus on ka kodus võimalik kasutada raamatukoguprogrammi Urram veebiaadressil <http://u2.lugeja.ee/Avalik/otsing.jsp>, piirates tulemusi harukoguga ja valides rippmenüüst Viimsi või Prangli raamatukogu. Selleks, et kiiremini raamat raamatukogust kätte saada, oleks hea panna endale kodus kirja ka Urramis olev kohaviit, mida näete, kui klõpsate raamatu autori ja nimetuse ees olevale järjekorranumbrile. PS! Alates 13. augustist on ka Viimsi Raamatukogus laenutusleti kõrval taas võimalik ise teostada raamatukogu kohapeal otsingut elektronkataloogis Urram.

- Iga kuu teine teisipäev on raamatukogus viivisevaba päev, rohkem infot viiviste jms kohta samuti meie koduleheküljel <http://www.viimsiraamatukogu.ee/index.php?id=10487>.

- Ajalehtede ja ajakirjade nimekirjaga, mida Viimsi Raamatukogu lugeda ja koju laenutada saab on samuti võimalik tutvuda meie koduleheküljel <http://www.viimsiraamatukogu.ee/index.php?id=10552>

ja Prangli harukoguga omadega <http://www.viimsiraamatukogu.ee/index.php?id=10849>.

- Raamatute pikendamise kohta on info samuti meie koduleheküljel <http://www.viimsiraamatukogu.ee/index.php?id=10488>.

- Infot raamatukogus toimuvate raamatunäituste kohta saab <http://www.viimsiraamatukogu.ee/index.php?id=10823>.

- Viimsi Raamatukogus on võimalik rentida seminariruumi, rohkem infot <http://www.viimsiraamatukogu.ee/index.php?id=10695>.

- Raamatukogus on müügil 5 koduloolist teavikut ("Viimsi vald 90", "Viimsi saared" (DVD), "Aksi – mereriik Tallinna külje all", "Imperatoor Peeter Suure merekindlus: Naissaar" ja "2006. a Viimsi vald: Viimsi parish/kaart"), rohkem infot nende kohta <http://www.viimsiraamatukogu.ee/index.php?id=10983>.
- Raamatukogu puudutavad dokumendid on kättesaadavad meie koduleheküljel <http://www.viimsiraamatukogu.ee/index.php?id=10607>.

- Lastele on meie koduleheküljel samuti väikesed juhised: <http://www.viimsiraamatukogu.ee/index.php?id=10471> ja arvutialaseid nõuandeid lapsevanematele: <http://www.viimsiraamatukogu.ee/index.php?id=10831>.

Kõiki meie tegemisi ja uudiseid on võimalik leida ka Viimsi Raamatukogu kodulehelt www.viimsiraamatukogu.ee ja Facebooki kontolt <https://www.facebook.com/pages/Viimsi-Raamatukogu/338823169511990>. Ootame aktiivset kodulehe ja Facebooki konto külastamist!

Viimsi Raamatukogu

Jutuvõistlus "Minu õpetaja"

Kõigil meil on mälestusi oma õpetajatest ja koolist. Oktoobri alguses, 5. oktoobril tähistame õpetajate päeva ja mis oleks õpetajatele armsam kingitus, kui teada saada, kuidas just nemad on Sind mõjutanud. Sel puhul kuulutab Viimsi Raamatukogu välja õpetajate päevale pühendatud jutuvõistluse "Minu õpetaja".

Ootame võistlustöid kõigilt, kellel on soovi jagada mõtteid oma õpetajast või õpetajatest. Kirjuta meile oma õpetajast – mis tegi või teeb ta nii armsaks, ilusaks, eriliseks, millised pildid sulle temast meenuvad või kuidas ta Sinu elu on muutnud ja miks on just tema see parim. Kirjutada võib ka naljakatest vahejuhtumitest seoses oma õpetajatega või nende toredatest harjumustest.

Parimaid ootavad auhinnad, mida hetkel hoiame veel saladuses. Ootame rohket osavõttu nii praegustelt õppurilt kui ka nendelt, kellel on koolitee juba läbi, aga on, mida teistele oma õpetajast jutustada.

Tööd võivad olla nii käsikirjas kui ka trükitud, illustreeritud ja illustreerimata, jutustavas või luulevormis. Vormistus on vaba. Parimad tööd avaldame raamatukogu kodulehel ja Viimsi Teatajas. Kõiki laekunud töid säilitatakse ja nendega on võimalik tutvuda Viimsi Raamatukogus peale tulemuste avalikustamist Viimsi Teatajas või raamatukogu koduleheküljel.

Oma kirjutis saada meile e-posti aadressile jane@viimsivald.ee või ise raamatukokku hiljemalt 28. septembriks. Lisa tööle ka oma nimi, vanus, kool ja kontaktandmed.

Täname Viimsi SPAd sponsorluse eest peaaühinna väljapannemisel!

Võistlulugemine on lõppenud

Sel suvel toimus 25. juunist kuni 27. augustini esmakordselt Viimsi raamatukogu organiseeritud suvelugemise võistlus pealkirjaga "Suvine võistlulugemine 2012", mille idee pakkus meile välja Püüsi Kooli raamatukoguhoidja Merle Mänd.

Suvised võistlulugemisega kutsumise lapsi veetma suvel oma vaba aega raamatute seltsis ja tänu sellele lisandus meie raamatukogu lugejate sekka nii mõnigi laps, kes varem oli raamatukogus käinud vaid ema või isa lugejakaardiga.

Võistlulugemisel oli võimalik osaleda kolmes vanuserühmas ja see oli mõeldud põhikooli õpilastele. Igale vanuserühmale olid raamatukoguhoidjad välja valinud 10 raamatut, mis tuli läbi lugeda.

Nimekirjast võis valida endale sobivas järjekorras lugemiseks raamatuid. Võistlust reklaamisime Viimsi Teatajas, raamatukogu koduleheküljel, raamatukogus ja raamatukogu Facebooki kontol.

Osalejad said raamatukogust endale vastavalt vanusegrupile lugemispassi, kus oli kõikide vastava kooliastme võistlulugemise raamatute nimetused ära toodud. Mõni lugeja valis ka enda kooliastmest vanema astme raamatute lugemise. Iga läbi loetud raamatu kohta täitis laps küsimustiku või ristsõna, mille vastu sai tubli lugeja raamatukoguhoidjalt raamatukogu templijäljendi oma lugemispassi.

Kokku kõigi vanuserühmade peale väljastasime 33 lugemispassi. Ootasime tagasi ka küsimustikke loetud raamatute kohta, aga kahjuks kõik, kes võtsid passid, ei toonud tagasi

küsimuste lehti. Vastused tagastas 10 agaramat lugejat.

Kõige rohkem osavõtjaid oli vanuserühmas 4.–6. klassini (6 lugejat). 1.–3. ja 7.–9. klassini oli osavõtjaid kummaski rühmas 2. Tegelikult oli osavõtjaid vähemalt kolm korda rohkem, osa lugejaid võtsid välja lugemispasid, lugesid ka raamatuid, aga ei soovinud osaleda lõppüritusel ega täitnud ka küsimustikke.

Kuna suveks oli emakeele õpetajate poolt antud ka mahukad suvelugemise nimestikud ja need on õpilastele primaarsed, siis mõjutas seegi kindlasti võistlustest osavõttu. Kahjuks tuli suvelugemise idee veidi hilja ja kooliaasta oli juba läbi, mistõttu nii mõnigi laps, kes oleks soovinud teada saada üritusest, seda tõenäoliselt ei saanud. Järgmisel aastal soovime korrata antud üritust ja teavita-

da lapsi sellest juba enne kooliaasta lõppu.

Võistlulugemise küsimustikest selgus, et meie poolt valitud raamatud olid piisavalt erinevad, sest saime vastuseid, kus raamat oli jäänud lugemata, sest see ei meeldinud ja sama raamat osutus teisele lugejale väga meelepäraseks.

Kõik küsimustikud tagastanud lugejad kutsume raamatukokku võistlulugemise lõpupeole kooki sööma, mille toimimine lükkus edasi just seetõttu, et ootasime, et rohkem lapsi tagastaks oma küsimustikud ja saaksime rohkem tublisid lugejaid koo-gisõõmisele kutsuda. Ootame kõiki osavõtjaid 27. septembril 2012 kell 16.30 raamatukogus.

Täname kõiki osavõtjaid ja loodame, et järgmisel suvel on võistlulugemisel osavõtjaid tunduvalt rohkem!

Jane Palu

Viimsi Kooli koorid osalesid Tartu popkooripeol

Viimsi Kooli noortekoor (dirigendid Andrus ja Virve Kalvet) ja neidudekoor (dirigendid Kätlin Puhmaste ja Andrus Kalvet) osalesid 30. juunil Tartus toimunud popkooripeol. Osalemine sai teoks tänu Harjumaa Omavalitsuste Liidu toetusele, millega katsime transpordikulud Tartusse ja tagasi.

Sega- ja ühendkoori kava koosnes 16 laulust, neidude- ja lastekoorid pääsesid pisut väheha õppimisega. Kohapealne pilt kooridest ja eelnev mulje mais Estonia kontserdisaalis toimunud Tallinna piirkonna ühisproovist näitas just koolikoorige rohkete osavõttu ja suurt huvi sedaliiki muusika vastu.

Tartus oli tore ühislaulmise pidu, mille kavas oli nii osalt tuttavaid Eesti levimuusika seadeid, nagu näiteks eelmise, 2011. aasta noorte laulupeo rokiploki kavas olnud kolm laulu, mis olid paljudel veel päris hästi mees, kui ka noortele võõramaid 1970–1980ndate aastate eesti roki ja popi klassikasse kuuluvaid laule, mis paljudele põhiliselt raadio kaudu ema-isa noorusaja muusikana tuttavad. Lugusid oli Valgrest ja Oidist kuni Ott Leplandi eurovisioonilauluni. Kuna väidetavalt on Eesti autorid loonud tänase päevani üle 4000 levilaulu, peaks siit avanema suurepärase võimalus tuleviku popkooripidudele repertuaari leidmiseks. Loodetavasti sedalaadi üritused jätkuvad ja jätkub ka huvitavate seadete tegijaid.

Omaette elamuseks oli paljudele peol osalenud noortele ja lastele laulmine koos meie

Viimsi Keskkooli Noortekoor Tartu Lauluväljakul.

Neidude koor Tartus popkooripeol.

nimekate popstaaridega, keda esindasid Koit Toome, Birgit Öigemeel, Orelipoiss Jaan Pehk, Genka, Tõnu Aare, Jaan Arder, Jaanika Sillamaa, Hedvig Hanson, Maarja-Liis Ilus, Uku Suviste jt. Teismeliste autogrammikutide erilise tähele-

panu osaliseks sai muidugi Ott Lepland.

Kõiki lugusid saatis Estonian Dream Big Band, kelle ees seisisid mitmed dirigendid, alustades maestro Eri Klasist ja lõpetades meie eelmiselt noorte laulupeolt tuttavate dirigentide-

ga (Saluveer, Surva, Portsmuth, Aimala, Breede jt).

Enamik seadeid olidki loodud solistile ja koorile. Ainult koorile loodud seadetest tõstaksin esile väga huvitavalt seatud Arne Oidi hitti “Siin on see laul”, mida kindlasti paljud koorid kasutavad edaspidigi oma a cappella kavades. Enim meeldinud laulud läksid lauljate endi tungival nõudmisel ja ka tänu publiku tulistele aplausidele kordamisele (sh “Palmisaar”, “Kuula”, “Ära möödu must lähedalt” jt). Lauljatele oli päev pikk ja raske: alustati väljasõiduga hommikul kell 7, millele järgnesid päevased proovid ja õhtune kontsert. Päev lõppes enamikule meist alles kojutõusmisega tund pärast südaööd. Samas olid kõik toimunud üritusest vaimustunud ja nii mõnigi oli oma hääle sinna lauluväljakule jätnud.

Andrus Kalvet

Rannakalurid käisid Soomes õppimas

Harju Kalandusühing korraldas oma liikmetele 4-päevase koolitusreisi, milles osales 22 rannakalurit Viimsi, Jõelähtme, Kuusalu, Harku ja Padise vallast.

Augusti viimane ja septembri esimene päev kuluisid Uusikau-pungi rannakalandusmessile. Huvi pakkusid paadid, püünised, kalandusturismitooted, kala käitlemise, esmatöötlemise ja pakendamisevahendid, jahutus- ja külmutusseadmed. Messis seminaril kõneldi kala püüdmisest, püügi tasuvusest, kala kasutamisest, ühistulise tegevusest ning hüljestega seotud muredest.

Kalandusühingu juhatuses esimehe Kaido Vagistömi sõnul on spetsiaalselt rannakaluritele mõeldud mess maa-

Eestis tehtud kalapaat.

ilmas ainulaadne. “Külastame ja osaleme messil teist aastat järjest. Kui eelmisel aastal oli Eesti esindatud vaid ühe eksponeeritud, siis tänava tutvustasid Eestit juba neli ettevõtjat: Laxter-boat AS kalapaadiga,

Imre Kivi mõrdadega, Kaluri-võrgud OÜ kalavõrkudega ja Vitarsis OÜ kalatoodetega,” ütles Kaido Vagiström.

Harjumaa rannakalurid tutvustasid ka europrojektide toel rajatud väikesadamatega. Ko-

haliku omavalitsuse poolt väljaehitatud Pühamaa kalasadam oli antud näiteks hallata küla kaluriühistule.

Kuigi Eestis ei saa koolis rannakaluriks õppida, tegutseb meil ligikaudu 2600 kutselist rannakalurit. Koolitusreisi viimasel päeval tutvuti Turu saarestikus asuva Paraise kalakooliga, kus pakutakse mitmekülgset kalamajanduse ja keskkonnaalast õpet nii noortele kui ka täiskasvanutele. Kalapüügi ja kalakasvatuse kõrval õpetatakse jälgima ka merevee seisundit, seal uuritakse, mida kala on söönud, et teada, millises olukorras on meri. Paraise kalakooli ja Harju Kalandusühingu koostööprojekti raames tahetakse pakkuda rannakaluritele täiendõpet.

Merike Metstak

MTÜ Põhja-Harju Koostöökogu käis Pärnumaal

MTÜ Põhja-Harju Koostöökogu eestvõtmisel toimus 10.–11. augustini õppereis Pärnumaale tutvumaks LEADER-programmist rahastatud MTÜ Pärnu Lahe Partnerluskoogu koostööprojektiga “Romantiline rannatee”.

Külaskäik Kihnu muuseumi. Foto Merle Laager.

Meie saatjaks oli Raili Mengel-Sünt. Õppereisil osalesid MTÜ Põhja-Harju Koostöökogu aktiivsemad tegevliikmed. Huvitavaid kogemusi ning ideid saadi rohkelt.

Projektis “Romantiline rannatee” osalevaid kootööpartnereid on palju ja projekti eesmärk on juhatada turiste huvipakkuvatesse kohtadesse Pärnumaal. “Romantiline rannatee” ühendab teid ja radu, kultuuri-, ajaloo- ning loodusväärtusi, mis jäävad Pärnumaa kümne (Häädemeeste, Tahkuranna, Saarde, Sauga, Lavassaare, Koonga, Audru, Tõstamaa, Varbla ja Kihnu) valla piiridesse. Pärnumaa “Romantiline rannatee” külastajale on loodud koduleht www.rannatee.ee, mis on abiks puhkuseplaanide seadmisel.

Õppereisi alustati Sauga Avatud Noortekeskuses, kus keskuse juhataja Ivika Uslov andis ülevaate noortekeskuse kujunemisloost.

Õppepäeval külastati Tamme aiandustalu ning tutvuti ravim- ja maitsetaimede näidisaiaga, kus kasvamas põnevad köögiviljad ja kulinaarias kasutamist leidvad ürdid. Aiandustalu ekspordib oma saadusi ka väljapoole Eestit, eksootilisemaks sihtkohaks on Jaapan.

Lavassaare valla külastus möödus sealse volikogu esinaine juhtimisel. Valda valitsevad naised on olnud usinad projektikirjutajad ja mitmed väikevallale üle jõu käivad probleemid on eurotoetuste abil lahendatud.

MTÜ Ühinenud Rannarahvas on ehitanud Pärnu lahe ääres koolituskeskuse Rannarahva Mõttekoda, mis valmis käesoleva aasta kevadel tänu LEADER-rahastusele ja kus MTÜ planeerib korraldada koolitusi rannarahva kultuuri ja tegemiste kajastamiseks. Toimus kohtumine ka kohalike rannakaluritega ning põhjaliku ülevaate MTÜ Liivi Lahe Kalanduskogu tegevusest ja projektidest andis tegevjuht Esta Tamm.

Huvitavamaks elamuseks õppereisil osalenutele oli Varbla vihmaussi kompostmulla tootmistalu külastamine. OÜ Ökomuld korraldatud veisesõnnikust kompostmulla tootmine oli heaks eeskujuks nutikusest ja võimalustest, mida väheste vahenditega on võimalik saada nõukogudeaegsest tühjalt seisma jäänud laudast.

LEADER-projekti abil on saanud elu sisse ka paljud Kihnu saare tegemised. Sõit autokastis viis õppereisil osalejad tuletorni, muuseumi, kirikusse ja rahvamaja lähistele. Kinnitust sai tõsiasi, et renoveeritud vaatamisväärsusi tulevad turistid külastama ka Eestist kaugemalt. Asjatundlik giid Mare Mätas muutis ekskursiooni huvitavaks ja elulähedaseks.

Õppereisi lõppakordiks olnud Augustiunetuse festivali külastus Pärnus andis kinnituse, et romantilise rannatee keskpunkt on maakonnakeskus. Samuti said õppereisil osalejad kinnitust tõsiasi, et piirkonna efektiivne turundamine on võtmeküsimus. Kohvikus “Liivi lahe räimerada romantilisel rannateel”, mis pakkus rannakülade maitseelamusi, külastajaid jätkus. Suur aitäh LEADERi tegevjuhile Merle Laagrile sisuka reisi eest!

Reisil osalenud MTÜ Kostivere Seltsi liikme Mare Treiberi sõnul oli reis huvitav ja saadi palju toreid ideid. “Eks üks oluline osa LEADER-programmi eesmärkidest on kogemuste vahetus. Nähtu ja kogetu põhjal võime kinnitada, et kui on pealehakkamist ja tahtmist, siis on kõik võimalik!”

Priit Põldma

Rannarahva muuseumi hariduskeskus koolitab rannakalureid

Rannarahva Muuseum koolitab koostöös MTÜ-ga Harju Kalandusühing ja MTÜ-ga Räimeühing tulevase ja praeguseid rannakalureid.

Paat on kaluri töövahend.

Rannakaluri koolitusprojekti eesmärk on kasvatada rannakaluritele väärilist järelkasvu koos kõigi selleks tööks vajalike teadmistega. Nendeks teadmisteks on näiteks mereliikluse tundmine ja paadisõidu oskused. Esimeseks koolitusmooduliks oligi väikelaevajuhi koolitus, mis toimus kevadel. Nelikümmend tulevast rannakalurit ja merega lähedalt seotud inimest said võimaluse sooritada väikelaevajuhi eksami. Projekti eesmärk on koolitada teadlikku, meretavadeid ja -traditsioonideid lugupidavat ning esmas- ja põhiliste meresõiduoskustega rannakalurit.

Koolitus tõstab kindlasti rannakalurite kutseoskusi ja väärtust turul, sest meresõiduoskused on rannarahvale eluliselt vajalikud. Kuigi neid oskusi parandatakse põlvest põlve, siis uuendused ja seadusemuudatused on vajalikud teadmised, mida iseõppimise vormis on raske omandada. Septembris alustab koolituse teine moodul, mis keskendub eelkõige rannakaluri väljaõppeprogrammile, mille aluseks on rannakaluri kutsestandard. Koolituse positiivse sooritusjärel on võimalik saada Rannakaluri I kutsetunnistus.

Kahest moodulist koosnev koolituste tsükkel peab tagama rannakalurile vajalikud teadmised ja oskused. Mõlemad moodulid on üksteisele täienduseks ja nii saavad tulevased rannakalurid vajalikud kutseoskused ning teadmised võimalikult lühikese ajaperioodi jooksul. Moodulid on koostatud lähtuvalt kutsestandardist. Koolituse lõppedes on võimalus jätkata praktilise töökogemuse käigus merel juba õppinud ja pikema staažiga kalurite kõrval, et omandada vaid kalapaadis edasiantavaid kutseoskusi.

Rannakaluri koolituse II mooduli ehk Rannakaluri väljaõppekursusel on veel mõned vabad kohad. Mooduli maht on 80 akadeemilist tundi ning see vastab kehtestatud kutsevalifikatsiooninõuetele. Koolitus toimub loenguvormis laupäeviti ja toimumise kohaks on Rannarahva Muuseum, Nurme tee 3, Viimsi. Kursus kestab 6 nädalat, 08.09.–13.10.2012. Koolitust rahastab PRIA ja see on osalejatele tasuta! Registreerimiseks palume saata motivatsioonikiri e-posti aadressile ilona@rannarahvamuseum.ee.

Ilona Säälik
Rannarahva Muuseum

Suur õunateemaline turu- ja talgupäev

UBINAPÄEV

Viimsi Talururul

29. septembril

Viimsi Vabaõhumuuseumis

Vaat mis toimuma hakkab:
www.rannarahvamuseum.ee

Üks kunstiteos

Eestis on olnud palju andekaid kunstnikke, keda on paelunud meri oma müstilisuses ja ilus, kuid vaid vähesed on suutnud mere suhet inimestega nõnda ehedalt edasi anda kui Richard Uutmaa.

Teda inspireeris rannaküla koos kaluritega, kaldale tõmmatud paatidega, stoiliselt seisvate paadikuuridega. Uutmaa on rannas toimuvaid askeldusi kujutanud väga elutruult. Tema piltidelt leiame kalade ja võrkude puhastamise, hobuvankrid, millega kala viidi linna, vabed ja nagid võrkude kuivatamiseks ning koguni kalapüügi abivahendid, nagu näiteks sumbad (pildil all vasakul nurgas).

Uutmaa elutruud rannaelu kujutamist tõendavad ka tema teoste võrdlused vanade fotodega, kus on näha rannavaateid (juuresolev foto). Lisaks inimestele ja nende tööriistadele ei unusta Uutmaa ära ka üht teist lahutamatu rannaelu juurde kuuluvat komponenti – kajakaid. Ilma nende lindudeta ei kujutaks keegi ühtki õiget mereranda ette, sest kes vähegi rannikul elanud, see kajakate igapäevaseid häälsusi enam ei unusta. Joonistusel markeerib Uutmaa kajakad õrnade tõmmetega mere kohal taevas, kus nad meenutavad kalureid saatvaid rannavaime.

Richard Uutmaa joonistusel on näha veel koostöö eri põlvkondade vahel, mis vanasti rannakalurite peredes toimus. Kõik olid tööga hõivatud, alates pisikestest lastest, kes jõudumööda aitasid võrke puhastada, kuni hallipäiste vanadaamideni, kes nobedasti kala puhastasid või võrku parandasid.

Üldiselt on Uutmaa maalid otsekui vaated mingisugusesse ideaalmaailma, kus elab ja hingab rannaküla kõigis oma askeldustes ja toimetustes. Elu lõpupoole muutuvad tema maalid küll inimitühjadeks ning näeme järjest enam ainult

Vaade rannamaastikule 20. sajandi alguses.

Richard Uutmaa tušijoonis pealkirjaga "Kalarannas. Paatide juures" (tehtud ajavahemikul 1941–1944).

rannaelu sümboliks olevaid paate ja võrgukuure, kuid säilib rannakülale omane eriline aura. Uutmaa, kes ise on pärit rannakülalt ja kelle esivanemad sõitsid merd, on oma vere

kutse mere järele moondanud hunnituteks piltideks, mis oma igapäevases ilus ei jäta külmaks ühtki vaatajat.

Oktoobri keskpaigast võib tema kauneid rannavaateid

nautida Rannarahva Muuseumis näitusel "Uutmaaga rannakülades", mis on ühtlasi austusavaldus kunstniku päritolule ja elutööle.

Maivi Käräinen

Meemeli hundijalavesi

Alkoholi pärast ollakse valmis eluga riskima – selles pole midagi uut.

Pranglis sündinud ja hiljem Aksi Kaguotsa peremeheks saanud Jaan Luusmann (1851–1937) on kirjeldanud oma riskantset reisi Saksamaale, kust ta 1880. aasta paiku kaubajahiga odavat saksa piiritust toomas käis. Selliseid reise tehti pimedatel sügisöödel. Piiritust veeti puuvaatides ja toodi peamiselt Meemelist (Klaipeda) – sellest ka üks kauba meelitusnimesid: Meemeli valge. Loo jutustamise ajal jahtis piirivalve juba uue põlvkonna piiritusevedajaid.

"Sõitsime Saksamaalt välja, et üle Läänemere Soome lahe-

Meemeli linn Saksamaal, praegune Klaipeda Leedus.

le purjetada. Selle kaubaga ei tohtinud merel tollilaeva ligigi lasta. Oli tugev, aga vedus tuul, mis aina tugevnes ja see tähendas kõva tööd purje triivimisega, kliivritega ja laeva lenspumpamisega. Aga peaasi oli, et tormiga läksid tollilaevad sadamasse tuulevarju ja ega nad polekski sellise tuulega purjetavale ja head vaarti te-

Pildilt vastu vaatav metsikuvõitu musta habemega merekaru, elupäästja medal rinnas, ongi Jaan Luusmann, kes oli ka ümbruskonna kuulsaim hülgükütt. Foto pärineb tema 1930. aastate relvaloalt.

gevale laevale järele jõudnud. Meri oli jäme (suured lained) ja tüüriratas ühes pingiga asetses päratekil, tagapool kajutit. Mina jäin tüüripidajaks ja sain varsti läbimärjaks, sest laine ajas tihti harja teravaks ja murdis üle minu, kajuti ja laevateki. Sidusin ennast trossiga tüüripingi külge kinni, sest risk oli, et laine uhab mind seal merre. Kursi tuli pidada tuule suuna järele, teised mehed jälgisid kajutis kompassi kurssi. Tüürimeest ei olnud mahti vahetada ja niimoodi pidasin tüüri 14 tundi ühtejärge, kuni enam ei jaksanud. Tuul vähenes ja teine mees asendas mind. Peab ütlemas, et reis läks hästi."

Külvi Kuusk

Eesti mee päevad on parim meeturg

Tänavu on keskmine meeaasta, hindab mesinik ja Eesti Meetootjate Ühenduse liige Ardi Asten. Hea võimalus mett osta on Eesti Mee Päevadel, kus saab ka mesinikega suhelda.

“Mina võrdleks mett veiniga,” ütleb Pärnumaa mesinik Ardi Asten, kelle mesila asub kuulsas paigas Kurgjal, vaid mõni kilomeeter Carl Robert Jakobsoni talust eemal. Nii nagu veine on punaseid ja valgeid, ühest ja samast piirkonnast pärit, kuid erineva maitsega, nii on ka meed laias laastus kaheksugused: tumedad ja heledad, tugeva- ja mahedamaitiselised, peenkristalsed ja jämedama kristalsusega, igas piirkonnas oma maitsega ja samas paigaski aastati maitseerinevustega.

Taim, mis meekorje ajal õitsemisel domineerib, annab meele maitse ja värvuse. Tänavu on Lääne-Eestis valdavalt meed tumedad. Mee värvust seostatakse ka muldadega ning Pärnumaal annavad rasked savimaad samuti meele tumeda tooni.

Tänavust meeaastat hindab Ardi Asten keskmiseks. Viimastel aastatel on mesinikke kimbutanud uus mure: suured talvekaod, kus mõnel pool on lausa pool mesilast talvel otsa saanud. Mesilased kaovad. Miks? Vastus ei tea keegi ja mesinikudki ei oska selle vastu midagi ette võtta. “Hilissügisel jääb mõni taru tühjaks, mesilased on välja lennanud ja enam tagasi ei pöördü,” kirjeldab Asten. Asi on üleilmne, sama

Ardi Asten näitab kanarbikumee raami, millest mesi pressitakse, mitte ei vurritata.

mure on mesinikel ka mujal Euroopas ja kaugemalgi. Euroopa Liidus on see olnud juba kõneaineks ja otsustatud meetmeid rakendada. Kas need mesilastele mõjuvad, vara öelda. Eestis kuuldavasti alustatakse kõigepealt mesilate haigusseiret.

Eesti Mee Päevad

Traditsiooniline mesi on värskenäa vedel ning hakkab aja jooksul kristalliseeruma. Selle protsessi aeg sõltub mett andnud taimedest ning kestab

nädalast paari-kolme kuuni. Kui asjatundjalt küsida, et kuidas eristada naturaalselt mett kunstlikust, siis tavavastus on, et naturaalne mesi peab kristalliseeruma. Aga lehe- ehk okkamesi ei kristalliseerugi! Seda mett saavad mesilased koguda siis, kui suurte temperatuurikõikumiste juures eritavad kuuseokkad ja puulehed mesikastet.

“Tarbijal peab olema usaldus mesiniku vastu,” ütleb Ardi Asten. Kuigi mehel on 22

aastat mesinikukogemust, väidab ta, et ega temagi suudaks alati kinnitada, kas mesi on õige või mitte.

Et kvaliteetne mesi jõuaks tarbijani, selleks korraldabki Eesti Meetootjate Ühendus juba aastaid Pirital Eesti Mee Päevi. Seal saab mett osta mitte vahendajatelt, vaid otse mesinikelt-tootjatelt, kelle tootmist kontrollib veterinaaramet ja ühendus ise ning kelle puhul on kauba usaldusväärsus tagatud.

Meepäevadel (15.-16. sept) on võimalus on võimalus mesinikega suhelda, nõu küsida, mitmesuguseid meesid maitsta ja endale oma kindel mesinik leida.

Kreemjas või vedel mesi

Kreemjas kristalliseerunud mesi on väga levinud Soomes ja Rootsis. Selline pehme mesi saadakse mett mehaaniliselt segades. See mesi ei lähe kõvaks ning toatemperatuuril juures saab seda alati saia peale määrada. Ardi Asten on sellist mett kümnekond aastat teinud ja tema mesila toodangust moodustab kreemjas mesi ligi kolmandiku. Meie tarbija aga eelistab Asteni sõnul klassikalist vedelat mett.

Kui isegi sama korjeala mesi võib igal aastal olla erineva maitsega, siis n-õ puhtaks meeks võib pidada kanarbikumett. Kuna see on teistest meedest paksem ega tule vurritamisel raamist välja, siis tuleb seda sealt välja pressida. Nii ongi kanarbikumesi meil ainus kindel ühe kultuuri mesi

ja kuna tööd on sellega rohkem kui teiste meedega, siis on ka selle omahind ja müügihind teistest kõrgemad. Tänavu on kesine kanarbikuaasta ning Asten arvab, et meepäevadel võib kanarbikumett vaid esimese päeva ostjatele jätkuda.

Mahe ehk ökomesi

Ardi Asteni mesilast saab ka mahe- ehk ökometti. Võhik võiks arvata, et kõik meed on mahedad, aga selgub, et pole. Maheme tootmiseks on palju rangemad reeglid, nagu näiteks kolme kilomeetri raadiuses korjealast ei tohi olla maanteed, asulat, tehast ega põldu. Mahemesilaste ravimiseks tohib kasutada vaid looduslikke ravimeid. Igasugune keemia on välistatud! Talvesöödaks võib mahemesilastele anda vaid tavamet või mahesuhkurt. Maheme käitlemiseks on vaja eraldi ruume ja seadmeid, mis ei puutu kokku tavameega.

Välisuselt on mahemesi hele ja kreemjas, maitsetlises mõttes mahe, paitab keelt ja sulab õrnalt suus. “Mahemesi on Eestis nii puhastes tingimustes korjatud, kui üldse on võimalik,” ütleb mahemesindusega viis aastat tegelnud Asten. Ja kui kõik nõuded on täidetud – ning teisiti ei saagi –, siis tuleb omahind tavamee omast kallim ja lõpphindki kõrgem. Paratamatult eelistab inimene odavamat, tõdeb mesinik. Eesti elanikest on vaid 2% valmis maksma kallimat hinda puhta toidukraami eest.

Kuidas mett säilitada

Ideaalne pikaajaline hoiutina-

gimus on +3 kraadi pimedas, jahedas ja kuivas. Kohesel tarbimisel võib mesi seista ka kõõgilaulal. Kui õietolm, mida mesi sisaldab, saab valgust, võib see mee n-õ käima ehk elama panna, mille tulemusena võib mesi kevadeti pehmemaks muutuda. Seepärast peakski mett hoidma jahedas, kuid mitte külmkapis, sest mesi imeb niiskust.

Nagu öeldud, sõltub mee kristalliseerumine taimedest, kust mett korjatakse. Kui mesi on läinud kõvaks, siis tuleks meepurk panna kraanikaussi leigesse vette ja lasta aegajalt sooja vett juurde. Nii saab mett pehmedada, ilma et selle omadused muutuksid. +40 kraadi aga on mee jaoks piir, mille ületamisel hakkavad mees toimuma mittevajalikud protsessid.

Lihtne reegel on selline: mida kõrgemal temperatuuril on mesi, seda lühemad aega tuleks mett selles hoida. Seega pole ohtu, et kohvi või tee sisse mett ei võiks lisada – pole need joogid joodavad keemiskuumalt ega püsi ka kaua kuumana. Mee väärtuslikud omadused ei kao kohe, kuid tund üle 40-kraadises kuumuses juba kahandab väärtust.

Viimsilastel on võimalus osta mesinik Ardi Asteni karupildiga mett Viimsi Marketist, Biomarketist ja Viimsi Aia-poest Aiandi teel ning Eesti Mee Päevadel, mida peetakse Pirital Lillepaviljonis sel nädalavahetusel (meepäevade kohta ilmus täpsem info eelmises Viimsi Teatajas)!

Annika Poldre

Matkasari “Tunne koduvalda” jõudis Pärnamäe külla

Matkasari “Tunne koduvalda” on ellu kutsunud Viimsi Pensionäride Ühenduse poolt, kus jalgisi matkates püütakse igal kuu külastada üht oma valla küla ja tutvuda selle vaatamisväärtustega.

26. augustil oli Pärnamäe külla see au, et Viimsi valla eakad ja väärivad tutvusid küla eluoluga. Ilm oli nagu tellitud, päike säras ja eelnevate päevade vihmapilved olid taevast pühitud ja üks pensionäride ühendusel ole juba kogemusi matkade korraldamisel, siin ei jäeta midagi hooleta.

Külalisi võtsid Paekaare bussipeatuse tervitustega vastu sel päeval giidi rollis olev külanem Annika Vaikla ja külaseltsi juhatuse liige Aivar Roosalu. Koos külalistega suunduti jalutades Soosepa raba poole. Imetleti küla arhitektuuri ja tehti pilti Pärnamäe külaluu juures, mis uhkelt sirgub Soosepa männuväljakul.

Koduvallaga tutvuvad matkajad tegid Pärnamäe külas ühispildi. Foto Annika Vaikla

Soosepa rabas, mis on üks meie küla uhkusi ja suuremaid loodusväärtusi, tehti 1,5-kilomeetrine ring, mis läbis erinevaid raba maastikuvorme ja andis nii silmailu kui ka lihtsalt head tunnet looduses viibimisest. Peale rabaga tutvumist said matkalised ülevaate Pärnamäe tarandkalmetest ja

Viimsi esmamainimise loost, tehti peatus esmamainimise kivi juures, kust edasi suunduti Mäealuse teele tutvuma Balti klindi osaga. Matka lõppakordiks oli tore piknik taluõuel koos võileibade ja mõnusa pärnaõietega.

Järjekordselt oli pühapäeva hommik väga hästi veede-

tud meeleolukas ja sõbralikus seltskonnas, saades natuke uusi teadmisi ja nautides liigutamist. Juba septembri lõpus ootab matkalisi ees Rohuneeme küla. Suured tänud kõikidele matkalistele imetoreda pühapäeva hommiku eest! Kohtumiseni!

Annika Vaikla

Pärnamäe küla külanem

Algteadmised rahaasjadest tulevad kodust

Swedbank on pannud lapsevanamate tarbeks kokku 10 lihtsat nõuannet, mis aitavad lastele rahaga ümberkäimist õpetada.

Swedbanki jaepanganduse juht Ulla Ilissoni sõnul peaks rahaasjade õpetamine alguse saama kodust. “Lapsevanemate roll on oma lapsi suunata ja aidata neil teha esimesed sammud rahamaailmas. Et vanemaid selle teemaga aidata, oleme kokku pannud kümme kõige olulisemat ja lihtsalt järgitavat nõuannet, mida laps rahaga toimetades tähele panema peaks,” sõnas Ilisson.

Nõuanded puudutavad nii sularaha kui ka pangakaardiga ümberkäimise põhitõdesid, aga ka algteadmisi raha kogumisest ja seda, kuidas käituda, kui keegi soovib raha laenata. “Algkooliealised on rahaasjus sageli üsna eluvõõrad. See on ka mõistetav – enamasti ei puutu nad enne kooliminekut rahaga pea üldse kokku. Mitme uuringu kohaselt on aga just algkooliiga see, mil lapsele hakatakse andma taskuraha. Sageli avatakse siis ka pangakonto ning tehakse esimene pangakaart,” rääkis Ulla Ilisson.

Kui esimese arvelduskonto avavad vanemad tihti juba vastündinule, siis pangakaart tehakse alates viiendast eluaastast. Kõige rohkem avatakse pangakontosisid 7-aastastele, selle järgnevad 8-aastased. Kui 6-aastastele avati koos kontoga ka deebetkaart ligi 87% juhtudest, siis 7-aastaste seas juba peaaegu kõigile, ligi 97%-le.

“Seega on tegu just selle eluetapiga, mil tekivad esimesed rahaga seotud küsimused ja hetked, kus tuleb otsustada. Meie poolt kokku pandud nõuanded on mõeldud selleks, et lapsevanem ei unustaks olulistele teemadele tähelepanu juhtida. Nõuanded sobivad hästi kasutamiseks ka õpetajatele, kui nad tundides lastele rahaasjadest räägivad,” lisas Ulla Ilisson.

Nõuanded lastele ja lapsevanematele on kättesaadavad Swedbanki veebilehelt.

Swedbank

Minade mäng ja sisekonfliktid

Miks leiame ennast ikka televiisori eest kommi-karbiga, kuigi oleme otsustanud kaalust alla võtta? Miks vahel tundub, et vihkame inimest, kelle vastu järgmisel hetkel tunneme sügavat armastust? Miks oleme ikka suhtes, mis teeb meid õnnetuks?

Tavaliselt kujutleme enda erinevaid omadusi tervikuna, mida me kutsume minaks. Mina kaudu määratleme ennast. See aitab meil valikuid teha ja loob tunde, et juhime oma elu. Valime neid olukordi, mis sobivad kokku meie arusaamaga endast, ja jätame valimata need, mis seostuvad omadustega, mille kohta arvame, et neid meis ei ole. Kui me teame, kes me oleme, ja lähtume oma valikuid tehes iseendast, siis miks ometi oleme me aeg-ajalt ikka silmitsi sisekonfliktidega?

Sellele küsimusele vastust otsides võime avastada, et see, mida me tajume minana, on vaid väike osa sellest, mis meis on. Tegelikult on meis kõigis palju rohkem erinevaid osasid ehk minasid kui me iial oskame arvata. Mina tähendab antud juhul teatud omaduste kogumit, millele saab anda ühise nimetaja. Igal minal on oma eesmärk, sõnum, energia ja roll meie elus (nt trügija – ambitsioonikas, tahtjuline, sunnib sind pidevalt liikuma eesmärkide suunas, ei luba sul

Janne Kants on teejuhtiks reisil sisemaailma.

lõõgastuda ega puhata; kui ta domineerib, siis võid tunda ennast kurnatuna või olla stressis). Võib öelda, et meil kõigil on bussitais minasid, keda me enesele teadmata kaasas kanname. Need ilmnevad näiteks kohtumistel teiste inimestega. Kõik me oleme kogenud, kuidas me ühe inimesega käitume üht- ja kellegi teisega hoopis teistmoodi. Üks inimene nagu aktiveeriks meis teatud osa, teisel aga on hoopis teistsugused omadused. Erinevate minade teadvustamine annab

suurema valikuvabaduse, võime märgata uusi võimalusi ning luua kontakte erinevate inimestega.

Mõnikord satuvad meie minad konflikti (nt truu abi-kaasa ja flirtija). Tajume seda endas vastandlike soovidenä ja mõtetena, nagu kaks inimest vaidleks meie peas ning tahaks meid tõmmata oma poolele. Neil mõlemal on oma eesmärgid ja argumendid (nt sa peaksid rohkem pingutama, et karjääriredelil tõusta vs oluline on, et sa tunned ennast

puhanuna ja hästi, siis jõuab kõik vajalik õigel ajal sinuni). Sisekonflikt tekitab halva enesetunde ning see pärsib meie otsustusvõimet. Oluline on teadvustada, et mõlemad konflikti osapooled soovivad mulle head ning hoolitsevad minu erinevate vajaduste rahuldamise eest. Nüüd tuleb appi võtta neutraalne kohtunik, kes suudab mõlemad pooled ilma hinnanguteta ära kuulata ja sobiva otsuse langetada. Tal ei ole oma soove ega eelistusi, seetõttu suudab ta vastaseid mõista ja aktsepteerida. Kui mõlemal konflikti osapoolel on lubadus lõpuni rääkida, kaob meist pinget ning saame rahulikult otsuse langetada.

Olukord võib olla keerulisem, kui sisekonflikti üheks osapooliks on peidetud või allasurutud mina. Meis on minasid, kes ei ole hetkel nähtavad või ei ole me nende olemasolust üldse teadlikud. Samuti on meis minasid, keda üritame eitada ja alla suruda. Näiteks kui inimene, kes enamasti on lahke ja abivalmis, käitub ühel korral omakasupüüdlikult, siis võib ta sattuda segadusse, tunda häbi ja süütunnet. Tõenäoliselt hakkab ta omakasupüüdlikkust eitama ja allasuruma. See aga ei tee seda omadust olematuks. Kui inimene ei taha teatud omadusi tunnustada, siis muutuvad need omadused juhitamatuks ja üllatavad teda ootamatult. Selleks, et oma elu teadlikult juhtida soovitud suunas, on vaja julgust näha

ENESEARENGU TÖÖTUBA

“Reis sisemaailma” on enesearenduslik grupitöö. Kohtumiste käigus uurime oma erinevaid kihte selleks, et avastada või taasavastada midagi enda kohta. Igas peatuspaigas ootavad põnevad harjutused, juhitud kujutlused, arutelud, teadmised. Üks kohtumine kestab 2 tundi.

- **Kaasa võtta:** uudishimu ja avastamisrõõm
- **Kohtumised leiavad aset** alates 19. septembrist kolmapäeva õhtuti kell 18.30–20.30 Viimsi Huvikeskuse kohvitoas II korrusel
- **Teejuht:** Janne Kants
- **Osalustasu:** 10 eurot kord
- **Vajalik eelregistreerimine** telefonil 55 640 559 või e-posti aadressil janne.kants@gmail.com
- **Juhendaja tutvustus psühholoogilise nõustajana:** Olen lõpetanud Tartu Ülikooli psühholoogia eriala bakalaureuseastme. Pereterapeudi kvalifikatsiooni olen omandanud nelja-aastase perekonnapsühhoteraapia koolituse käigus. Olen lõpetanud 3-aastase kogemusliku transpersonaalse psühhoteraapeudi ja hüpnoteraapeudi väljaõppe Erakoolis Terviklik Mina. Lisaks olen õppinud Imago suhteterapeudiks. Pikaajaliste väljaõpete kõrval olen läbinud mitmeid praktilise psühholoogia kursusi (nt neuro-lingvistiline programmeerimine). Hetkel õpin perekonna konsultatsiooni. Lisaks on mul sotsiaaltöö kõrgharidus. Olen sellel alal töötanud kolmteist aastat, tehes psühhosotsiaalset nõustamist riski- ja suheteprobleemidega peredele. Psühholoogi- na olen töötanud erapraksises pereterapeudina, individuaalse nõustajana, grupitööde ja koolituste väljatöötamisel ning läbi- viimisel. Minu isiklike arengule on kaasa aidanud huvi erinevate psühholoogiateooriate ja maailmatunnetamise viiside vastu. Olen kogenud, et igas inimeses peitub rikkalik ja huvitav sisemaailm, mille uurimine on põnev protsess, mis aitab meil avastada oma ressursse ja uusi võimalusi nende väljendami- seks. Minu üheks eneseväljendamise viisiks on psühholoogilise metafooride kirjutamine.

ning teadvustada oma erinevaid minasid. Alles siis on võimalik neid suunata nii, et nad ilmneksid sobival ajal ja kohas ning tooksid kasu nii endale kui ka teistele. Minad on nagu tööriistad, mida tuleb õppida kasutama, et nende abil luua endale rahuldustpakkuv elu. Üks võimalus selleks on osalemine enesearengukursu-

sel “Reis sisemaailma”, kus on võimalik iseennast avastada läbi uute teadmiste, grupitöö, harjutuste ja juhitud kujutlus- te. Kursus toimub Viimsi Huvikeskuses. Kui grupitöö ei sobi, siis on võimalik endaga tegeleda psühholoogi vastu- võtul.

Janne Kants
Psühholoog

Laste jooga

Lapse tervis vajab elukestvat hoolt – sünnist surmani. Üks võimalustest toetada lapse vaimset ja füüsilist arengut on tema lastega joogat.

Laste jooga tundi alustatakse tervitusega ja endale mugava koha leidmisega ringis. Kasutatakse ka matet ja muid vajalikke vahendeid (pleed/tekk, kaisuloom jne). Järgnevalt jutustatakse õpetliku sisuga muinasjutte, mille ajal võetakse erinevate loomade, esemete või tunnete asendeid, mis tegelikult ongi traditsioonilised jooga asanad ehk asendid.

Laste jooga sisaldab endas lisaks asenditele ja meditatsioonidele nii lõbu, mängulisust, õpetlikke muinasjutte, liikumist, muusikat, laulmist, tantsimist kui ka käelist tegevust läbi mille arendatakse või parandatakse lapse vaimset ja füüsilist tervist. Eriti aga nende tasakaalu, rahulikkust, õnnelikkust, head koordinatsiooni, intelligentsust, loovust ja kujutlusvõimet. Lisaks õpib laps tänu joogale tunnetama ja tundma oma keha, mis muutub vastupidavamaks ja paindlikumaks. Laps suudab olla tähelepanelikum ja keskendunum ning oskab kasutada oma sisemist jõudu ja energiat ning kuulata oma südame häält. Laps omandab läbi jooga palju häid mõtteid ja tundeid ning tal on kergem õppida juurde uusi asju. Lisaks oskab laps hästi puhata, ennast lõdvestada ning paraneb ka lapse uni.

NB! Laste jooga tund võib kesta sõltuvalt laste vanusest kuni 60 minutit. Emmede ja alates 40 päeva vanuste beebide joogatund kestab 40 minutit. Väikelaste tund kestab 50 minutit. Väikelaste tundi on oodatud äsja käima hakanud titad ja kuni 5-aastased lapsed.

Tunnid toimuvad kolmapäeviti Viimsi Huvikeskuses!
10.15 beebid, kes veel ei kõnni (tunnis saab osaleda alates 40 päeva vanuselt)
11.00 juba kõndivad lapsed kuni 5-aastased
15.30 koolialised lapsed

Juhitud lõdvestus

Alates 20. septembrist neljapäeviti kell 13.15–14.45 Viimsi Huvikeskuse treeningisaalis

Koolituse maht: 1,5 tundi
Koolituse maksumus: kuumaks 40 eurot, üksikute tundide maksumus 15 eurot.

Oskus ennast hästi tunda tuleneb eneseteadlikusest ning tasakaalu leidmisest oma elu erinevate külgede vahel.

Tänapäeva kiire ja stressirohke elu toob palju lihaspingeid meie kehasse, mis kanduvad edasi meie psühhikasse, tekitades nii kehalisi kui ka psühholoogilisi haigusi.

Sellepärast on kõigepealt vaja tegeleda keha vabastamisega lihaspingetest, selle protsessiga samaaegselt alustame ka oma meele vabastamist painavatest mõtetest.

Füüsilise tasakaalu saavutamiseks viiakse koolitusel läbi juhitud lõdvestust ning õpitakse qigongi harjutusi.

- Koolituse käigus:
- omandatakse oma keha lõdvestamise oskused;
  - läbi liikumise, muusika ja keha sügava lõdvestuse äratakse oma keha, et mõista tema vajadusi;
  - õpitakse harjutusi, millega tööpäeva jooksul aidata iseennast lihaspingete tekkimisel ja vaimse väsimuse puhul;
  - rahuneb psüühika;
  - tugevneb immuunsüsteem.

Koolitaja: Riina Hein, Creare Studio OÜ
Hiina kultuuriga olen seotud juba 16 aastat, õppides tai chid ja qigongi, olen rahvusvaheliselt litsenseeritud Zhong Yuan Qigongi 1. astme instruktor, alates 2008. aastast läbiviinud Zhong Yuan Qigongi kursusi. Inimloomuse sügavamaks mõistmiseks õppisin Sach International hüpno- ja psühhoteraapia koolis. Olen personaalse arengu nõustaja, töötades 2010. aastast alates enesearengu koolitajana Eestis ja Indias.

Kundalini jooga

Regulaarsed kundalini jooga tunnid Viimsi Huvikeskuses esmaspäeviti kell 12.00–13.30.

Matid on kohapeal olemas, riietu mugavalt, võta kaasa pudel vett ja pleed.

Tasuta kundalini jooga tutvustav tund 29. septembril Viimsi Huvikeskuses kell 11.00–12.30.

Kui oled mõelnud tegeleda joogaga, kuid pole suutnud valida, millist stiili hakata praktiseerima, tule kohale tutvuma ja kogema! Pooleteise tunni jooksul räägime kundalini jooga olemusest ja teeme läbi lihtsama joogatunni. Oled oodatud!

Kundalini jooga päev algajatele 6. oktoobril Viimsi Huvikeskuses kell 10.00–14.00. Selle päeva jooksul räägime kundalini jooga olemusest, lühidalt ajaloost – kuidas see joogastiil jõudis läänemaailma.

Põhjalikumalt tutvume kõigi kundalini jooga tehnikatega – hingamise, kehalukkude, keha- ja käteasendite, mantrate, mediteerimise ja lõdvestumise. Räägime ka joogalikust toitumisest ja elustiilist.

Päeva maksumus 29 eurot (sisaldab kirjalikku materjali, teed, vett ja puuvilju-pähkleid).

Lisainfo ja eelregistreerimine telefonil 50 77 199 või e-posti aadressil meheroop@kundaliniyoga.ee, www.huvikeskus.ee.

Punatud soengute õpituba

16. septembril kell 12.00 25. septembril kell 19.00
Jagame näpunäiteid, kuidas valmistada erinevaid punutisi nii pikkadesse kui ka lühematesse juustesse. Töötoas valmib inglise-printsuse ja viljajee pats. Pakume lihtsaid ideid, mil moel muuta pikad juuksed õimungite ja punutiste abil pidulikuks soenguks.
Kaasa võtta juuksehari ning pikajuuksealine modell, kohapeal olemas vahendid soengute kinnitamiseks.

Koht: Viimsi Huvikeskuse saalis, **kestvus:** 1,5 h, **hind:** 5 €, **korraldaja:** Isemoodi Loovustuba
Registreerimine ja info: loovustuba@gmail.com, tel 51 04 400, www.huvikeskus.ee

Tasakaalu leidmine iseendas

Kursuse eesmärk on emotsionaalse ja füüsilise tasakaalu leidmine.

Oskus ennast hästi tunda tuleneb eneseteadlikusest ning tasakaalu leidmisest oma vabaduse ja kohustuste vahel.

Füüsilise tasakaalu saavutamiseks viiakse läbi juhitud lõdvestumisi. Läbi lõdvestuse leiame üles pingete allikad kehas ja õpime neist vabanema, oma kehaga paremat kontakti saama ning psüühikat rahustama selleks, et avastada uusi võimalusi oma soovide ja vajaduste rahuldamiseks.

Füüsilised harjutused, mis aitavad meelt ja keha lõdvestada, vahelduvad eneseteadlikust tõstvate harjutustega.

Vaatleme, mida tähendab inimese tasakaal hiina meditsiini ja toitumise seisukohalt ning kuidas seda kohandada meie igapäevasesse ellu.

Kursusel jooksul:

- omandatakse oma keha lõdvestamise oskus;
- läbi liikumise, muusika ja keha sügava lõdvestuse äratakse oma keha, et mõista tema

vajadusi;

- õpitakse harjutusi, millega tööpäeva jooksul aidata iseennast lihaskingete tekkimisel ja vaimse väsimuse puhul;
- avardatakse teadlikkust iseendast, oma vajadustest ning soovidest ja täpsustuvad teed nende saavutamiseks;
- avastatakse oma uskumused, mis takistavad edasi liikumist meie soovitud suunas;
- teadvustatakse esimesed sammud, mida on vaja astuda oma soovide teostamise teel;
- enesemotivatsioon leiab uued lähtealused;
- ennetatakse läbipõlemisriski;
- luuakse aasta tegevuskava lähtuvalt oma soovidest nii töös kui ka isiklikus elus selleks, et tuua tasakaal oma ellu ja saavutada soovitu;
- saavutatakse meelerahu;
- suureneb teadlike valikute tegemise oskus lähtuvalt oma vajadustest;
- muutub arusaam vabaduse ja kohustuste suhtest;
- suureneb eneseusk, enesekindlus ja eneseväärtus;
- suureneb vastupanuvõi-

me väsimusele, tõuseb töövõime, suureneb immuunsus.

Kursusel kasutame kogemuslikku teraapiat, Cope kaardi meetodit, juhitud lõdvestust, qigongi, loovmeetodeid (muusika), liikumist, üksteise tunnetamist, vaikuse tekitamist endas, enesekehtestamise meetodeid.

Kestvus: 4 korda 8 akadeemilist tundi.

Esimene kohtumine toimub 29. septembril kell 10–17. Grupi suurus: kuni 10 inimest.

Hind igakordsel tasumisel 62 eurot, 4 korra tasumisel korraga 200 eurot.

Kahekesi registreerumisel ühe inimese hind vastavalt 50 ja 140 eurot.

Hind sisaldab kohvipause, seminariruumi ja nelja korra osavõtjale CD-d juhitud lõdvestusega.

Koolitaja: Riina Hein.

Olen 20 aastat juhtinud oma firmat ning teinud selle aja jooksul režissööri, produtsendina 47 filmi ja 41 telesaadet. Hiina kultuuriga olen seotud juba 16 aastat, õppides tai chid ja qigongi, olen rahvusvaheliselt

litsenseeritud Zhong Yuan Qigongi 1. astme instruktor, inimloomuse sügavamaks mõistmiseks õppisin Sach Internationali hüpno- ja psühhoteraapia koolis. Olen personaalse arengu nõustaja, 5 kuud viibinud enesearengu koolitajana Indias.

Vajalik eelnev registreerimine, kuna kohtade arv on piiratud!

Registreerumine ja info: aaretelaegas@gmail.com, tel 50 12 361

Kohtumiseni!

Riina

Riina Hein.

Tervis, sisemine tasakaal, energia

Kuidas aidata ennast olla terve, elurõõms ja sisemiselt rahulik? Seda õpetab iidne 7000 aasta vanune hiina enesetervendamise kunst Zhong Yuan Qigong.

Zhong Yuan Qigong – see on kunst, praktika, mis võimaldab meil meie oma tunnete ja sisemaailma arengu abiga saada sügavamalt aru Elust. See süsteem õpetab inimest uskuma iseendasse, oma jõusse ja võimalustesse, ennast arendama ja saama iseendale Meistriks.

Zhong Yuan Qigong 1. astme kursusel õpetatakse:

- eneseregulatsiooni ja organismi tervendamise meetodeid;
- lõdvestumist ja vabanemist stressist;
- organismi immuunsuse suurendamist;
- energeetiliste kanalite puhastamist;
- loodusest oma kehasse energia kogumist;
- selle energia kvaliteedi muutmist energeetilistes kanalites;
- füüsilise ja emotsionaalse seisundi tasakaalustamist;
- mõtlemisprotsesside ja loominguliste võimete aktiveerimist;
- organismi peidetud reservide kasutamist;
- vananemisprotsesside pidurdamist.

Õpitakse staatilisi harjutusi, erinevaid hingamismeetodeid ja meditatsioone. Osavõtjad võivad olla erineva kehalise ettevalmistusega, sest neid harjutusi on võimalised tegema kõik lastest kuni vanuriteni. Enamus harjutusi toimub istudes toolil.

15-tunnine ZYQ 1. astme kursus toimub 3-tunniste tsükklitena 5 erineval õhtul.

Kursuse maksumus algajatele on 96 eurot, pensionäridele ja õpilastele allahindlus 20%, varem 1. astme läbinutele allahindlus 50%.

Toimumise koht ja aeg: Viimsi Huvikeskus 1.–5. oktoober kell 12–15.

Kursust juhendab: Riina Hein, rahvusvaheliselt litsentseeritud Zhong Yuan Qigongi 1. astme treener. Alates 2005. aastast läbinud meister Xu Mintangi juures Zhong Yuan Qigongi neli astet ning viibinud 2007. aastal retriidil Shaolinis (Hiinas).

Info ja registreerimine: Riina Hein, riina.hein@create.ee, tel 50 12 361.

TAHAD PIDADA MEELDEJÄÄVAT SÜNNIPÄEVA KOOS KÕIKIDE SÕPRADEGA!

KELLELE?

7-12 POISID & TÜDRUKID

MILLAL?

NÄDALAVAHETUSTEL

KUS?

VIIMSI VÕI RANDVERE NOORTEKESKUSES

MIKS SÜNNIPÄEV JUST VIIMSI VÕI RANDVERE NOORTEKESKUSES?

MEIL ON MÕNUSALT RUUMI, PALJU ERINEVAID MÄNGE JA RÕÕMSAMELSED KORRALDAJAD

MIDA VEEL PAKUTAKSE. ET SÜNNIPÄEVAMELJU EI VAIBUKS?

MÄNGUJUHT & SELTSKONNAMÄNGUD
DISKOR, KES MÄNGIB JA ÕPETAB MUUSIKAT TEGEMA
PATSIDE JA MAKE UP'I TEGEMINE
NÄOMAALINGUD & TATTOOD
ERINEVAD TÖÖTOAD
KOKKAMINE
JA PALJU MUUD....

TEKKIS KÜSIMÜSI VÕI TAHAD JUBA SÜNNIPÄEVA PIDADA?

SYNNIPAEV@HUVIKESKUS.EE

TEL: +372 545 80 623

LISAINFO!

RENDIHIND 3-KS TUNNIKS ON 80€.

LISATUND MAKSAB 40€.

RUUMIDEGA ON VÕIMALIK TUTVUDA TÖÖPÄEVITI 15.00 - 20.00

VAATA KINDLASTI KA!

WWW.HUVIKESKUS.EE

FACEBOOK.COM/VIIMSIHUVIKESKUS

Helve Kruiseмент 'i trennid Viimsi Huvikeskuses

1 - 3 kl. laste PEOTANTS neljapäeviti kell 17.00

helve.kruiseмент@mail.ee
info tel : 53902929

22. septembril kell 11.00–15.00
VIIMSI HUVIKESKUSES (Nelgi tee 1)

KRIBU-KRABU KIRBUTURG

SINUL VAJA – MINUL ON

TULE OSTMA KOOLI- JA LASTEAIARIIDEID!

Lapsi oodatakse loovustuppa meisterdama!

UNUSTAMATUID MAITSEELAMUSI PAKUB
MAITSVATE MUFFINITE KOHVIK!

Registreeri ennast kirbuturule
müüma viimsi@huvikeskus.ee!
Kohatasu 3 €

Hispaania keel algajaile

Kogu maailmas on umbes 350 miljonit hispaania keelt kõnelevat inimest.

Hispaania keel on ladina päritolu ja õppimisel on abiks inglise keele oskus, sest grammatikas on neil keeltele sarnasusi.

Algtaseme kursuse eesmärk on anda põhiteadmised grammatikast ja baassõnavara igapäevaelu olukordades toime tulemiseks. Tutvutakse ka Hispaania kultuuri, traditsioonide ja tavadega.

Kursuse maht on 60 akadeemilist tundi (3,5 eurot tund, kokku 210 eurot).

Tunnid toimuvad 1 kord nädalas, korraga 2 akadeemilist tundi. Õppetöö toimub väikeses rühmas (6–8 inimest).

Tunnid toimuvad neljapäeva õhtuti kell 18.30–20.00 Viimsi Huvikeskuse õppeklassis. Info ja registreerimine: tel 51 072 72 e-post: carmen.korvek@mail.ee

LUGEJA KÜSIB

ALAEALINE HAKKAB TÖÖLE

Küsimus: Olen 16-aastane põhikooli lõpetanud tütarlaps ja homme on minu esimene tööpäev. Kokku sai lepitud tööandjaga, et töötan 7 päeva nädalas, päevas 6 tundi. Kas minu tööandja tegutseb seadusega kooskõlas või on selline töötamine ebaseaduslik?

Vastab Tööinspektsiooni tööinspektor-jurist Kaia Taal:

Töölepingu sõlmimist alaealisega reguleerivad töölepingu seaduse (edaspidi TLS) § 7 ja § 8 ning alaealise tööaega TLS § 43 lg 4 ja puhkeajaga TLS § 51 lg 2.

Töölepingu seaduse kohaselt on tööandjal alaealisega töölepingu sõlmimiseks vajalik seadusliku esindaja nõusolek või hilisem heakskiit.

Kui tööandja ja töötaja ei ole kokku leppinud lühemas tööajaga, on täistööaeg (alaealisel lühendatud täistööaeg) 16-aastasel töötajal, kes ei ole koolikohustuslik (s.o omandanud põhihariduse), ja 17-aastasel töötajal 7 tundi päevas ning 35 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul.

Teie toodud näites kohustute töötama 7x6 ehk 42 tundi nädalas, mis on töölepingu seaduse järgi keelatud. Ka ei ole TLS § 43 lg 5 tulenevalt lubatud alaealise töötaja suhtes kohaldada summeeritud tööaja arvestust (tööaja ebavõrdne jagumine arvestusperioodil) nimetatud piirangut ületades.

Kokkulepe on tühine, kui selle kohaselt jääb töötajale summeeritud tööaja arvestuse korral seitsmepäevase ajavahemiku jooksul vähem kui 36 tundi järjestikust puhkeajaga. Seega ei tohi Te töötada järjest 7 päeva nädalas ja ka selline kokkulepe tööandjaga on tühine.

Lisan, et alaealisele töötajale tuleb pikema kui 4,5-tunnise töötamise kohta ette näha vähemalt 30-minutilist tööpäevasisest vaheaega. Tööpäevasisest vaheaegu ei arvestata tööaja hulka. Koos selle vaheajaga on tööpäev niisiis pikk antud juhul 6,5 tundi. Tööandja peab võimaldama 16-aastasele alaealisele töötajale, kes ei ole koolikohustuslik, ja 17-aastasele töötajale 24-tunnise ajavahemiku jooksul vähemalt 17 tundi järjestikust puhkeajaga. See on Teie minimaalne puhke-aeg kahe tööpäeva vahel.

Kogemused ja taskuraha kaaluvad ajanappuse üles

Keskkooli kõrvalt töökäimine pole tänapäeva noorte seas enam mingi ilmaime.

Ka Viimsi Koolis leidub noori, kes õpingute kõrvalt osalise ajaga tööl käivad. Mida nad täpselt teevad ning mida arvavad sellest sõbrad-vanemad-õpetajad? Oma arvamust ja kogemust jagasid meiega Viimsi Kooli 10. klassi lõpetanud Elnara Nadzafova (16), Helen Link (17) ning keskkoolis käiv Jaana (17, nimi muudetud – toim.).

Nii Helen kui ka Elnara töötavad Tallinna Loomaaia kohvikutes, Jaana Café More'is. Kooli ajal töötatakse peamiselt nädalavahetustel, vaheaegadel rohkem. Päevade pikkuseks on kõikidel 8–9 tundi. Kokkuvõtlikult tähendab mainitud graafik poole kohaga töötamist.

Mis aga ajab tüdrukud koolipingist kohvikusse tööd rügama? Tööl käiakse erinevatel põhjustel: nii olude sunnil, omast tahtest taskuraha teenimiseks kui ka kogemuste saamiseks. Jaana sõnul mõjutasid teda tööd leidma kõik kolm põhjust. "Perel ei läinud nii hästi ja halb oli raha küsi-

Kuigi tööl käies vaba aega napib, sai Helen Itaalia reisi ette võtta.

da riiete, sõbrannadega väljas söömise ja näiteks kino jaoks," selgitab Jaana. Tööle minemise mõtteid oli tüdruk mõlgutanud juba kaua. "Ega natukene lisaraha ei tee ju halba," muheleb Jaana. Helen asus tööle peamiselt kogemuste saamiseks ning taskuraha teenimiseks, Elnara olude sunnil, kuna teadis, et tulemas olid klassiekskursioonid, mis osutuksid vanematele liigseks koormaks.

Kooli kõrvalt tööl käimise kohta võib kuulda vastakaid arvamusi. Leidub neid, kes kiidavad noorte pealehakkamist, aga ka neid, kes laida-

vad, kuna kool peaks olema prioriteediks. Tüdrukute sõnul pole nende töökäimine õpitulemusi veel seganud. Jaana sõnul on ta perfektsionisti tüüpi inimene, kes lihtsalt ei lase asjadel üksteist halvemuse poole mõjutada. Heleni sõnul pole muutust märgata ning Elnara on oma õpitulemustega rahul ka tööl käies.

Siiski mainivad tüdrukud, et ega koolis väga teata, et nad tööl käivad. Jaana sõnul rääkis ta oma töötamisest ainult klassisjuhatajale, kes olevat selle peale suured silmad teinud. Elnara sõnul tema töötamine õpe-

tajatele ei meeldinud, kuna oldi arvamusel, et see segab. "Aga üldiselt olid nad uhked," lisab Elnara. Heleni sõnul suhtuvad tema õpetajad positiivselt, kuna töö käigus saab uusi kogemusi. Siiski loodavad tüdrukud vaatamata vastakatele arvamustele, et õpetajad suhtuvad tööl käivatele õpilastesse hästi ning arvestavad, kuid töid ei jõuta õige ajaks tehtud. Loomulikult on selle eelduseks õpetajatega eelnev läbirääkimine.

See-eest arvab Helen, et vahel on sõbrad tüdruku tööl käimise pärast pettunud, kuna koos veedetavat aega napib. "Samas on mul tänu tööle kontakte, et sebita sõpradega koos üritusi," lisab Helen. Jaana sõnul olid tema sõbrad alguses üllatunud, kuid hetkel väga toetavad. Ka mitmed Elnara sõbrad käivad tööl ning saavad aru, et see ei ole lihtne. Tüdrukute sõnul on nende klassis teisi, kes tööd rügavad.

Kuigi vaba aja veetmiseks ning sõprade või perega olemiseks aega napib, on kõik tüdrukud rahul, et tööl käivad, kuna kogemused ja taskuraha kaaluvad vähese aja igatpidi üles.

Triin Adamson

Viimsi Noortevolikogu

FOTOKONKURSS
"SUVEPÄEVAD VIIMSIIS"
KONKURSS TOIMUB KOLMES KATEGOORIAS:

- LOODUSFOTO
- SÜNDMUSFOTO
- VIIMSIILASED

IGA KATEGOORIA VÕIDUFOTO SAAB AUHINNAKS VIIMSI KOOLI UJULA 20 KORRA PÄÄSME

KONKURSS KESTAB 30. SEPTEMBRINI

KONKURSILE ESITATUD FOTOSID NÄED VALLA FACEBOOKI LEHEL
 - VIIMSI VALD

KONKURSI TINGIMUSTEGA TUTVU VIIMSI VALLA KODULEHEL

WWW.VIIMSIVALD.EE

PÄÄSE TASUTA

LAUPÄEVAL
15. SEPT. 11:00-14:00
 VIIMSI KESKKOOLI SISERUUMIDES
 JA KOOLI ÕUES (RANDVERE TEE 8)

VIIMSI VALD

VIIMSI TURVALISUSE PÄEV

PÖÖRLEV AUTO, TULEOHUTUS, TERVISHOID, LIIKLUSTURVALISUS, KODUSE VARA KAITSE, KORRA TAGAMINE MEREL JA VIIMSI VAIKESAARTEL, TEADMISI INIMESE ELUSTAMISEST, VEEOHUTUSE LÜHIKURSUS, ESMAABI VÕTTED, OPERATIIVTEHNIKA DEMO, EMOTSIONAALNE TURVALISUS, JPM HUVITAVAT

+ KOOLI INFOLAAT ÜLEVAADE NOORTE VABA AJA VÕIMALUSTEST TRENNID JA HUVIRINGID

Viimsi valla kultuurikalender

14. september – 7. oktoober

Seoses Viimsi mõisas toimivate remonttöödega on Eesti Sõjamuuseumi püsiekspositsioon alates 11. juunist ajutiselt suletud. Huvilistel on endiselt võimalik külastada sõjatehnika muudeid tutvustavat näitust "Sõjatehnika miniatuuris". Külastusaja kokkulepimiseks palume helistada tööpäeval telefonil 621 7410. Igal reedel kell 13.00 on võimalik osa saada muuseumi raske- tehnika ekspositsiooni tutvustavatest ekskursioonidest. Ekskursioonile kogunemine muuseumi fuajees. Ettetetamisel on võimalik tellida ekskursiooni ka muudel aegadel tel 621 7410 või e-posti aadressil info@esm.ee. Avatud K-L k 11-18 Sissepääs tasuta! Lisainfo: info@esm.ee, tel 621 7410, www.esm.ee Eesti Sõjamuuseumis – Kindral Laidoneri Muuseumis

Püsiekspositsioonid rannarahva eluolust muinasajast tänapäevani, näitused kalapüügivahenditest, hülgeküttimisest jpm UUS! Näitus "Kirovist Kuulini" Muuseum ja kingipood avatud E-P k 10-17 Rannarahva Muuseumi pilet sisaldab ka sissepääsu vabaõhumuuseumi Muuseumis võimalik korraldada sündmusi, pidusid, seminare Lisainfo ja ettetellimine: info@rannarahvamuuseum.ee, tel 606 6941 või 51 00 281, www.rannarahvamuuseum.ee Rannarahva Muuseumis

Püsiekspositsioon rannatalude ajaloo UUS! Harjumaa Muuseumite näitus "Rehielamused" UUS! Näitus "Konksu otsas" – konksude ajalugu ja sellest sündinud kalameesteteemalisele anekdoodid Muuseumi taluhooned ja käsitööpood külastamiseks avatud E-R k 12-18, L-P k 10-18 Vabaõhumuuseumi pilet sisaldab ka sissepääsu Rannarahva Muuseumi Muuseumis võimalik korraldada sündmusi, pidusid, seminare Lisainfo ja ettetellimine: info@rannarahvamuuseum.ee, tel 606 6941 või 51 00 281 Jälgi sündmusi ja näitusekava: www.rannarahvamuuseum.ee Viimsi Vabaõhumuuseumis

Viimsi Taluturg laupäeval k 10-14 Hää toidukraam, värske õhk ja

põnevad kuulujutud! Müügisooovidest teatada: ehakai@rannarahvamuuseum.ee Viimsi Vabaõhumuuseumis

Fotonäitus "President T. H. Ilves Prangli saarel 2010" Prangli Rahvamajas

Püsinäitus "Prangilaste elu-olu" Muuseum avatud E-P k 11-22 Prangliisaarte Muuseumis, Vanani talu näitustemajas

Viimsi Kunstikooli õpilastööde näitused: Viimsi Raamatukogus Viimsi Vallamajas Viimsi Kunstikooli 28. Lennu õpilastööde näitus Viimsi Koolis aadressil info@esm.ee.

Viimsi Huvikeskuse fotokursuse lõputööde näitus Viimsi Huvikeskuse aatriumi II korrusel

Kuni 5. oktoober Vive Tolli graafikanäitus "Värv" EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

Kuni 31. oktoober Näitus "Paadi elu" Rannarahva Muuseumis

Kuni 1. november UUS! Arhitektuurimuuseumi näitus "Eesti tuletornid läbi aegade" Rannarahva Muuseumi põningul

Kuni 15. september Lastele raamatunäitus "AB, hakka pähe!" Kuni 17. september Raamatunäitus "Tõnu Önnepalu 50" Viimsi Raamatukogus

Kuni 28. september Jutuvõistlus "Minu õpetaja" Viimsi Raamatukogus

Kuni 30. september Raamatunäitus "Mahlad, moosid ja muud hoidised sahvrisse" Prangli Raamatukogus

14. september k 18 Terve Pere Kool, 1. töötuba "Suhted ja suhtlemine" Lisainfo www.harmoonikum.ee Eelregistreerimine: info@harmoonikum.ee, tel 601 1717, 53 081 188 Harmoonikumis

15. september k 9.15 Isa-lapse matk Korraldaja: Viimsi Vabakogudus Registreerimine ja info: Arvo Raja, arvoraja@hotmail.ee, tel 52 14 680

Kogunemine Viimsi Vabakoguduse kiriku parklas, edasi liigutakse autodega

15. september k 11-14 Viimsi Turvalisusepäev ja Kooli infolaat Viimsi Kooli territooriumil

15. september – 18. oktoober Raamatunäitus: "Poliitik pole halb elukutse. Kui läheb hästi, on autasud suured, kui jääd häbisse, võid alati kirjutada raamatu." Ronald Reagan Viimsi Raamatukogus

15. september k 21 Laulab Ly Kättmann Sissepääs tasuta! Jussi Õlletoas

16. september k 11 Jumalateenistus armulauaga EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

16. september k 11 Jumalateenistus Jutlus Raido Oras Viimsi Vabakoguduse kirikus

16. september k 12 Punutud soengute õpituba Töötuba hind 5 € Registreerimine: loovustuba@gmail.com või tel 51 04 400 Viimsi Huvikeskuse suures saalis

16. september k 14.30 Jumalateenistus armulauaga Teenib Mikk Leedjärv EELK Randvere Peetri kirikus

16. september k 17 Misjonikohvik EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

17. september – 18. oktoober Raamatunäitus lastele "Mõnusad kogu pere lood" Viimsi Raamatukogus

17. september k 18 Biskviittaigna õpituba Lisainfo: www.harmoonikum.ee Eelregistreerimine: info@harmoonikum.ee, tel 601 1717, 53 081 188 Harmoonikumis

18. september kell 18.00 Mahekosmeetika õpituba Lisainfo: www.harmoonikum.ee Eelregistreerimine: info@harmoonikum.ee, tel 601 1717, 53 081 188 Harmoonikumis

19. september k 10.30-12.30 Viimsi IX Rannajooks (osalevad lasteaialapsed)

Korraldaja: MLA Viimsi Lasteaiad Haabneeme rannas

19. september k 18 Noorteõhtu Viimsi Vabakoguduse kamina-saalis

20. september k 18 Palvus armulauaga EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

21. september k 18 Kontsert "Metsa ja mere vahel" – flöödil Johanna Maria Juhandi EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

22. september k 11-15 Kribu-krabu kiributurg Kooli- ja lasteaariiete eri! Viimsi Huvikeskuses

22. september k 21 Esineb Laur Teär Sissepääs tasuta! Jussi Õlletoas

23. september k 11 Jumalateenistus armulauaga EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

23. september k 11 Jumalateenistus Jutlus Kuldar Taveter Viimsi Vabakoguduse kirikus

23. september k 14.30 Jumalateenistus Teenib Mikk Leedjärv EELK Randvere Peetri kirikus

24. september k 18 Beseekookide valmistamise õpituba Lisainfo: www.harmoonikum.ee Eelregistreerimine: info@harmoonikum.ee, tel 601 1717, 53 081 188 Harmoonikumis

25. september k 19 Punutud soengute õpituba Töötuba hind 5 € Registreerimine: loovustuba@gmail.com või tel 51 04 400 Viimsi Huvikeskuse suures saalis

26. september k 14 Hooaja avamine Kontsert Ringidesse registreerimine Viimsi Päevakeskuses

27. september k 15-17 Kindral Johan Laidoneri XIII Olümpiateatejooks Viimsi mõisa pargis

27. september k 18 Heameele töötuba "Positiivsuse psühholoogia" Lisainfo: www.harmoonikum.ee

Eelregistreerimine: nfo@harmoonikum.ee, tel 601 1717, 53 081 188 Harmoonikumis

27. september k 18 Palvus armulauaga EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

27. september – 10. oktoober Raamatunäitus "Ave Alavainu 70" Viimsi Raamatukogus

29. september k 10-15 Ubinapäev Suur õunateemaline turu- ja talgupäev Viimsi Vabaõhumuuseumis

29. september k 10-17 Enesearengukursus "Tasakaalu leidmine iseendas" www.huvikeskus.ee Viimsi Huvikeskuse kohvitoas II korrusel

29. september k 11-12.30 Kundalini jooga avatud tund Kõigile huvilistele tasuta! www.huvikeskus.ee Viimsi Huvikeskuse treening-saalis

29. september k 21 Jüri Homenja Sissepääs tasuta! Jussi Õlletoas

30. september k 11 Jumalateenistus armulauaga EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

30. september k 11 Jumalateenistus Jutlus Raido Oras Viimsi Vabakoguduse kirikus

30. september k 14.30 Jumalateenistus Teenib Mikk Leedjärv EELK Randvere Peetri kirikus

1.-5. oktoober k 12-15 Zhong Yuan Qigong I astme kursus – Hiina enesetervendamise kunst www.huvikeskus.ee Viimsi Huvikeskuse suures saalis

1.-7. oktoober Raamatunäitus "Ka õpetaja on inimene" Viimsi Raamatukogus

2. oktoober k 18 Koduse massaaži õpituba Lisainfo: www.harmoonikum.ee Eelregistreerimine: info@harmoonikum.ee, tel 601 1717, 53 081 188 Harmoonikumis

3. oktoober k 18-21 Õpetajate päeva tähistamine Tallinna Lauluväljaku klaassaalis

4. oktoober k 18 Palvus armulauaga EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

4. oktoober k 18 Näomassaaži õpituba Lisainfo www.harmoonikum.ee Eelregistreerimine: info@harmoonikum.ee, tel 601 1717, 53 081 188 Harmoonikumis

6.-7. oktoober Viimsi valla malefestival Korraldaja: Viimsi Maleselts Apone Viimsi Kooli Karulauagu õppehoone saalis

6. oktoober k 12-16 Tervisepäev eakatele Kavas: Ole sügisel nähtav – Maanteeamet ja politsei, jagatakse tasuta helkurveste Mälu iseärasused vanemas eas – kuidas märgata ohumärke! Liikumine tervise alus – praktiline õppus Saab mõõta vererõhku ja teisi tervisenäitajaid Korraldaja: Viimsi Pensionäride Ühendus Viimsi Päevakeskuses

6. oktoober k 10-14 Kundalini jooga algajate kursus www.huvikeskus.ee Viimsi Huvikeskuse treening-saalis

6. oktoober k 11 Jumalateenistus leivamurdmisega Jutlus Raido Oras Viimsi Vabakoguduse kirikus

7. oktoober k 11 Jumalateenistus armulauaga EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

7. oktoober k 13 Jumalateenistus armulauaga Rohuneeme kabelis

7. oktoober k 14.30 Jumalateenistus Teenib Margus Kirja EELK Randvere Peetri kirikus

7. oktoober k 18 Emmause missa EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus

Marje Plaani Viimsi valla kultuuritöö koordinaator Tel 606 6866, e-post marje@viimsivv.ee www.viimsivv.ee

VIIMSI VALLAS REGISTREERITUD SÜNNID SEISUGA 10.09.2012

- Tere tulemast!**
- Hegne ja Martin Raual sündis 12. juunil tütar **Joanna**.
  - Jaanika Kiisal ja Mait Maasikul sündis 29. juunil tütar **Marissa**.
  - Jaanika ja Kristjan Kuusestel sündis 8. augustil tütar **Janely**.
  - Katrin Kaldasel ja Igor Rabtšukil sündis 12. augustil poeg **Gregor**.
  - Karmen ja Ilmar Tammel sündis 13. augustil tütar **Saara Sofia**.
  - Vladlena ja Pavel Sohhanil sündis 16. augustil poeg **Pavel**.
  - Madli Tootsil ja Jano Kaskpeetil sündis 18. augustil poeg **Ruben**.
  - Kristine Kokorevical ja Marko Filippovil sündis 26. augustil tütar **Elina**.
  - Heili ja Armo Avilal sündis 29. augustil tütar **Mirit**.
  - Merle Rüütli ja Rein Adelbertil sündis 1. septembril tütar **Lauren**.

VIIMSI VALLA SEPTEMBRIKUU EAKAD SÜNNIPÄVALAPSED

- Palju õnne!**
- Linda Jürgens** 95
  - Ella Saul** 94
  - Livia Ailt** 90
  - Aino Kangur** 85
  - Nikolai Lembinen** 80
  - Georgi Melnik** 80
  - Endel-Valetin Kopel** 80
  - Elinart-Vambole Kõre** ... 80
  - Valve Laurinson** 80
  - Imbi Kuningas** 80
  - Daisy Tuulas** 80
  - Vello Kaldma** 75
  - Ülo Kollo** 75
  - Hilve Lepplaan** 75
  - Valentina Abner** 75
  - Lii Savisto** 75
  - Mati Ojase** 70
  - Ain Vilde** 70
  - Ella Kansil** 70
  - Svetlana Greinoman** 70
  - Ilme Marks** 70
  - Helve Mänd** 70
  - Maret Maide** 70

Viimsi Harrastusteater kaasab osatäitjaid uude muusikali "Hamelini vilepillimees"

Katsed toimuvad teisipäeval, 18. septembril kell 18.30 Viimsi Huvikeskuse saalis (Nelgi tee 1). Oodatud on lapsed ja noored vanuses 6-26 aastat (ka vanemad). Osalejatel palume ette valmistada lühikese enesetutvustuse (5-7 lauset), luuletuse ja soololaulu (a cappella, instrumentaalsaate või fonogrammiga cd-l). Eelregistreerimine hiljemalt 17. septembriks e-posti aadressil frankavakkum@gmail.com. Lisainfo: Kalle Erm, Viimsi Harrastusteatri juht (tel 505 9043, e-post kalle@huvikeskus.ee).

Viimsi Harrastusteater

10 põhjust lemmiklooma kiibistamiseks

Aastas edastatakse Eesti Loomakaitse Seltsile, loomade varjupaikadele ja erinevatele kuulutus- teportaalidele tuhandeid teateid kaduma läinud loomadest.

Murest murtuna otsivad omanikud kodust plehku pannud lemmikuid, levitades looma tuvastamiseks vaid paari fotot ja iseloomukirjeldust. Aastatepikkune praktika aga näitab, et on pelgalt õnnelik juhused, kui koduteelt eksinud kiibistamata lemmikloom oma pere juurde kiirelt ja ohutult tagasi jõuab.

Mikrokiip on vaieldamatult üks olulisim ja taskukohasem garantii ekslema läinud lemmiklooma turvalise kodutee tagamiseks. Igaveseks kaduma jäänud lemmikutest ja nendega juhtunud ränkadest lugudest hoolimata on jätkuvalt enamus kassidest ja koertest kiibistamata ning lemmikloomade registrisse kandmata. Siinkohal toome välja kümme lihtsat põhjust, miks peaks lisaks muudele levinud loomaomaniku tuvastusmeetmete rakendamisele oma neljajalgse sõbra kiibistama ja vajalikud andmed lemmikloomade registrisse kandma.

1. Looma kadumise korral on kiibistatud ja registrisse kantud lemmiku omanikud kergemini tuvastatavad ja leitavad. Kui leitakse lemmikloom, kel puuduvad kaelarihmale kinnitatud omaniku telefoninumber või sellekohane tätoveering, tuvastatakse varjupaika toodud kiibistatud ja registrisse kantud looma omanik mõne tunni jooksul. Omaniku andmed on registrist kättesaadavad ööpäevaringelt. Lisaks varjupaikadele saavad mikrokiipi kontrollida ka veterinaar kliinikud. Siinkohal on oluline märkida, et vastavalt seadusele muutub kinnipüütud loom kaks nädalat ehk 14 päeva pärast leidmist varjupaiga omandiks, mis tähendab, et 14 päeva möödudes on varjupaigal õigus loom hukata. Kiibi olemasolu päästaks seega looma elu.

2. Mitmetes kohalikes omavalitsustes on eeskirjaga kehtestatud kohustuslik koerte ja kasside kiibistamine ning registrisse kandmine. Igal loomaomanikul lasub kohustus välja uurida, kas tema kodukohas on koerte ja kasside kiibistamine kohustuslik. Teadmatust ei vabasta eeskirja täitmisest.

3. Mikrokiip ei kao kunagi ära. Kaelarihm või kaelarihma külge riputatud infosilt võib ära kukkuda või katki minna, sildil märgitud teave võib aga sootuks ära kuluda. Mikrokiip on ka kergemini loetav kui tätoveering või kaelarihmale kinnitatud number. Mikrokiip on väike kapsel, millel on unikaalne numbrikombinatsioon – see paigaldatakse loomale naha alla, reeglina kaela vasakule küljele.

4. Kiibistamine on odav ja kiire protsess. Kiibistamine maksab keskmiselt 15–20 eurot ning protseduur sarnaneb vaksineerimisega. Võrreldes aja- ja närvikuluga ning ränkade tagajärgedega, mis lemmiku kadumisega kaasnevad, on kiibistamise ühekordne tasu igati taskukohane.

5. Looma tähtsaimad andmed säilitatakse registris. Kiibistatud looma omanikul on võimalus registris hoida looma andmeid ja infot vaksineerimise ning muu vajaliku kohta. Ühtlasi saab registri kaudu tellida olulisi meeldetuletusi (nt millal peab looma uuesti vaksineerima või talle ussikuuri teostama).

6. Loom saab avarii korral parimat ravi. Avarisse sattumise korral tuvastab veterinaar hulkuma läinud looma omaniku koheselt ning loom saab seetõttu operatiivsemat ja efektiivsemat ravi.

7. Mikrokiibiga tuvastatakse looma ametlik omanik. Igasuguste vaidluste ja loomade varguste korral on alati võimalik mikrokiibi kaudu tuvastada lemmiklooma ametlik omanik.

8. Kiibistamine võimaldab saada reaalselt ülevaadet lemmikloomade hulgast. Kiibistamine võimaldab saada paremat ülevaadet lemmikloomade hulgast ning nende liikuvusest Eesti piires. Omavalitsustes tekib territooriumil peetavate kasside ja koerte kohta asjakohane ülevaade.

9. Kiibistamine annab ka ülevaate hulkuvatest lemmikloomadest. Lemmikloomaregister võimaldab tuvastada hulkuvate lemmikloomade probleemi olemasolu ja suurust konkreetsetes piirkonnas ning hinnata hulkuvate lemmikloomade probleemi lahendamiseks teostatud meetmete edukust.

10. Lemmiklooma kiibistamine on vastutustundlik tegu. Iga hooliv loomaomanik teeb kõik selleks, et tema lemmik kadumise korral tee tagasi pere juurde kiiresti ja ohutult üles leiaks.

Eesti Loomakaitse Selts

Viimsi Spa vabaajakeskus ja spordiklubi laienevad

Viimsi Spa laieneb eesmärgiga pakkuda kohalikele elanikele veelgi paremaid sportimis- ja vaba aja veetmise võimalusi!

Viimsi Spal on plaanis lähiajal viia ellu vabaajakeskuse ja spordiklubi laiendused. Sealhulgas on planeeritud 150 ruutmeetri suurune jõusaali laiendus ja uus rühmatreeningute saal. Lisaks sellele algavad peagi tööd saunakeskuses, mis lisab senisele keskusele veelgi väärtust uue saunala loomisega. Veel on planeeritud mitme saaliga kino ning seminarisaalid. Samuti laieneb toitlustamisteenuste valik.

Kolm uut treeningut
Ülipopulaarne Les Mills CXWORX™ on eriti tõhus 30-minutiline treeningprogramm, mis on suunatud kerelihaste treenimiseks. Lisaks oma keha raskusele kasutatakse spetsiaalset kummituubi ning BodyPumpi kettaid. Treeningud toimuvad esmaspäeval ja kolmapäeval kell 17.20 treener Kersti juhendamisel. Teisipäeval ja neljapäeval kell 8.30, teisipäeval kell 20.00 ning pühapäeval kell 12.00 juhendab treener Siiri. Vaata ka tutvustavat videot: <http://www.youtube.com/watch?v=NNsSJ6WaRd0>.

Uus tõhus treeningprogramm

Viimsi SPA spordiklubi
on uus intensiivne ja tõhus kerelihaste treeningprogramm CXWORX.

Les Mills CXWORX on Uus-Meremaal loodud uus trendikas kerelihastele suunatud kontsept treeningprogramm, mis tänava augustis jõudis Eestisse ning Viimsi Spa spordiklubi on üks esimesi klubisid, kus sellega on juba võimalik tegelda.

30 minuti pikkune kerelihastele suunatud personaaltreeningust inspireeritud funktsionaalne treening on oluliselt intensiivsem kui paljud senituntud treeningud. Tempo vaheldudes kasvab siin intensiivsus keskmisest kõrgemaks ning poole tunni jooksul põletatakse umbes 230–300 kilokalorit. Selle aja jooksul vaheldub veidi staatilisem tegevus dünaamilisega ning harjutustega on kaasa haaratud lisaks kerelihastele palju teisi lihasgruppe. Tempot aitab hoida rütmikas ja hoogne muusika. Harjutused tugevdavad ennekõike kere (süva)lihaseid, lisaks saavad koormust tuhar, reie- ja õlavöötlihased.

Viimsi Spa spordiklubi juht ja Reeboki treener Kersti Ojalill, kes seda treeningut läbi viib, kinnitab, et CXWORX

Viimsi Tervis Spa saunakeskust hakatakse peagi laiendama.

Šivananda jooga teisipäeval ja neljapäeval kell 19.00 Reelika Rohtmaa juhendamisel.

Šivananda jooga puhul on tegemist klassikalise hatha jooga. Nimetus šivananda jooga on kasutusel selle stiili esimese õpetaja svami Šivananda järgi. Treening koosneb soojendus- ja hingamisharjutustest ning kaheteistkümnest asanast ehk asendist. Asanad toniseerivad lihaseid ja sidekudesid, hoivad selja ja liigesed painduvana, ergutavad vere- ja toiduringlust ning endokriinsüsteemi talitlust. Õige hingamise abil kogub organism energiat ning korraldab närvisüsteemi ja aju tegevust, suurendab tahtejõu-

du, enesekontrolli ja keskendumisvõimet. Lõdvestus vabastab keha pingetest ja annab puhkust. Õige toitumine tagab kehale korraliku kütuse. Positiivne mõtlemine ja meditatsioon lisab vaimujõudu ja intuitsiooni ning kindlustab sisemise rahu ja tasakaalu.

BodyART laupäeval kell 12.30 Christina Burdakova juhendamisel.

BodyART on Robert Steinbacheri poolt loodud funktsionaalne keha ja meele treening, kus harjutused on mõjutatud nii joogast, füsioteraapiast, erinevatest idamaistest võitlus- kunstidest kui ka tavapärastest jõuharjutustest. Treening aitab

samaaegselt suurendada nii lihaste jõudu ja vastupidavust kui ka vabastada oma meeli ja sisemist jõudu. Kui tavapärane jõutreening keskendub pigem igale lihasgrupile eraldi, siis bodyART treeningus on inimene kui funktsionaalne üksus, kus samaaegselt on kogu keha treenivad harjutused kombineeritud klassikaliste hingamistehnikatega ühtseks tervikuks. Mitmed harjutused treenivad tasakaalu ja viivad seeläbi fookuse keha keskmesse. BodyART baseerub *yin* ja *yang* ehk vastandite printsiipidel, mis treeningus väljenduvad sisse- ja väljahingamisena, pingutuse-lõdvestusena.

Kersti Ojalill

CXWORKS treeningus lisab koormust kummituubi kasutamine.

Treening on intensiivne.

sobib nii meestele kui ka naistele, niihästi algajatele tervisesportlastele kui ka neile, kes pidevalt treenivad. Kõik on tere- tulnud, kes soovivad tugevdada oma kerelihaseid, ennendada seljavalusid ning unistavad saledast taljest ja kaunitest kõhulihastest.

Treeningutund algab soo-

jenduseks kõhu- ja seljalihaste kergemate jõuharjutustega, järgnevad kerelihaste jõulised harjutused toenglamangus, seejärel võetakse seistes harjutustes kasutusele kummituub ja ketas. Kui ka kõhu sirg- ja põikilihased, selja- ja tuharalihased on oma koormuse saanud, ongi pool tundi intensiivset trenni peaaegu märkamatu läbi.

Kirjeldades tundub lihtne, tegelikult on olulised paljud nüansid. Tähtis on õige kehahoid, harjutuste korrektne sooritustehnika, hingamine – seda kõike õpetab ja jälgib tunnis treener. Harjutusi tehes on võimalik oma tunde järgi valida

selle raskusastet, kas või seda, milline on sooritatava harjutuse lähteasend ning amplituud.

Pealtnäha kerge harjutus: seistes jalatõste diagonaalselt taha, veerand kükki koos kummituubiga – selline on harjutus tuhara- ja reielihastele, mis tegijale ei ole mingi lullitamine. Treening on intensiivne, lihased saavad väga korraliku koormuse. Harjutus selja- ja tuharalihastele: toengpõlvitus jala- ja vastaskäe sirutusega ei ole kerge, kui treener meelde tuletab, et kõht olgu sees, selg sirge ja puusad otse.

Pulss tõuseb, higi on lahti. Treening on andnud oma eesmärgi – kaloreid on põletatud hulganisti ning lihased mõnusalet trimmis. Eraldi spetsiifilist venitusseeriat harjutusteprogrammile ei järgne. “Les Mills (so selle treeningprogrammi autor) soovib kas siis venitada treeningujärgselt iseseisvalt või eraldi päeval teha pikem ja korralik venitusseeriat, nagu näiteks BodyBalance või jooga,” soovib Kersti Ojalill ja lisab, et see treening võtab kõik keha strateegilised piirkonnad läbi. Keha tunneb tõesti sedasama ning regulaarselt 2 korda nädalas CXWORXi harrastades on tulemused kiirelt tulema!

Annika Poldre

Viimsis alustab rattakool

Jaan Kirsipuu Rattakool alustab sel sügisel tegevust ka Viimsis. Treeningud algajatele hakkavad toimuma Viimsi Kooli spordikompleksis.

Teisipäeviti ja neljapäeviti kell 17 oodatakse Viimsi Kooli spordikompleksi neid poisse ja tüdrukuid, keda huvitab jalgrattasõit. Alustavasse rattakooli on oodatud 1.–6. klassi lapsed, aga tagasi ei saadeta suuremaidki koolilapsi. Kahele trennikorrale nädalas lisandub hiljem ka ujumistund kooli basseinis.

“Meie esimene eesmärk on tutvustada lastele spordi abcd,” ütleb Spordiklubi CFC direktor ja jalgrattasporti treener Mallor Tärna. Pirital, Rummu tee 3 asuv Spordiklubi CFC Spordikool hõlmab kaht spordiala: jalgratta- ja suusaspordi. Rattakoolis on tegevus mitmekesine ega piirdu kaugeltki vaid rattasõiduga: mängitakse sportmänge, jalgpalli, joostakse, ujutakse, sobiva ilma korral uisutatakse ja suusatatakse. “Need on lastel põhjalad,” selgitab Mallor Tärna. Järgitakse põhimõtet, et trenn peab olema lõbus tegevus, mitte tunduma kohustusena. Süvaõppes süvenetakse jalgrattasporti ning käsitletakse jalgratast ka kui liiklusvahendit, samuti sellega seotud ohutust ja turvalisust.

“Meil pole tšempionite koda,” sõnab Tärna. “Meie ees-

Tänavused Eesti meistrid grupisõidus, Greeta Savvest (14-a, I koht), Kelly Kalm (16-a, I koht) ja Ele Siimson (16-a, III koht).

Tulevikumees Ott Süvari, kes 7-aastaselt võitis esimese medali rattasõidus.

märk on anda lastele tegevust, millest neil jõud üle käib.”

Vanematele soovib Tärna mitte osta lapsele esialgu liiga suurt ega liiga kallist ratast. “Las paremad rattad tulevad

paremate tulemuste põhjal,” pakub ta. Tärna soovib vanematele osta rattakooli õpilasele maastikuratas.

Riiete kohta pole muud nõuet, kui et see oleks tavaline spordiriietus. Spetsiaalseid rattariideid hangib lastele klubi ning maksab ka poole hinnast, kiivrite puhul enamgi.

Rattakooli õpilaste jaoks on klubil ühtne vorm: sinised särgid ja kollased kiivrid. Klubil on olemas ka külma ilma riided ning direktor rõõmustab, et need on kvaliteetsed tänu toetajate abile. Kõik noored, kes klubis rattasportiga tegelema hakkavad, saavad klubi poolt maanteeratta.

Rattakooli avamiseks Viimsis on õige aeg, arutleb Mallor Tärna. Harrastajaid on siin piisavalt. “Siin on elanik-

ke palju, lapsi palju ja vanematele meeldib, et lapsed saavad sporti harrastada kodu juures,” räägib ta. “Me läheme viimsilastele kodu lähedale ning anname lastele valikuvõimaluse,” ütleb Tärna ega pea vales sedagi, kui lapsed huvialasid vahetavad.

Jaan Kirsipuu rattakool plaanib korraldada tulevikus rattatüritusi kogu Viimsi valla rahvale, sest valla ettevõtmine “CO2 vaba Viimsi” on näidanud, kui populaarne liiklus- ja spordivahend on siin mail jalgratas. “Mida rohkem rahvas liigub, seda tervem rahvas on,” sõnab Tärna lihtsa tõe. Ka CFC klubi soovib sporti ega sea endale kommertseesmärke.

Jaan Kirsipuu Rattakoolis õpib praegu 45 õpilast. Võistlushooaeg kestab oktoobrini, kuid maanteevõistlused on selleks aastaks lõppenud. “Tüdrukud olid edukad,” lausub Tärna tunnustavalt. Rattasport pole üldsegi ainult poiste harrastus. Tänavu tulid Jaan Kirsipuu Rattakooli kaks tüdrukut Eesti meistriteks.

Jaan Kirsipuu Rattakooli kohta on infot ka kodulehel www.cfc.ee.

Jaan Kirsipuu Rattakooli toetavad: Ruutmeeter Eesti OÜ, TTP Ehitus, Tarcona AS, Heinla Ehituse AS, Rannarootsi lihatööstus, Plaadipunkt AS ja Riho Suun.

Annika Poldre

Viimsist Euroopa 1. pallimängu riiki

Korvpalliklubi Viimsi treeneri Tanel Einaste kasvandik ja U16 noortekoondise liider Karl-Robin Jürjens (sünd. 1996, 198 cm pikk) sõlmis 28. juunil pikaajalise lepingu Hispaania kõrgliigaklubi CDB Sevilla Banca-Civica-ga.

Karl-Robinit esindava You First Sports agentuuri koostööpartner Eestis Toomas Annuk kinnitas, et noormees on hispaanlastega lõonud käed koguni kaheksaks aastaks.

“Kevadel oli Karl-Robinil meeldiv võimalus võrrelda oma oskusi Hispaania klubi noortega, osaledes CDB Sevilla Banca-Civica noortemeeskonna treeningutel. Samuti toimus temaga mitmeid individuaaltrenne, mille põhjal jättis Karl-Robin Sevilla klubi treeneritele väga positiivse mulje ning käesolevaks hetkeks on tehtud ettepanek pikemaajalisemaks koostööks. Lepingu kestvuseks kujuneb kõigi asjaolude soodsa kulgemise korral kuni kaheksa aastat,” märkis Annuk.

Karl-Robin Jürjens KK Viimsi särgis Euroopa Noorte Korvpalli Liiga turniiril Viimsis tänavu märtsis.

“Tingimused, milles peale pikaajalisi läbirääkimisi kokku lepiti, annavad noorele korvpallurile võimaluse pürgida Euroopa korvpalli absoluutse tippu ja omalt poolt soovin selleks mängijale ainult edu ja pealehakkamist,” lisas Annuk.

Karl-Robini esimeseks treeneriks Hispaanias saab Aito García Reneses, kes on juhendanud Hispaania meeste korvpallikoondist ning FC Barcelona ja Badalona meeskondadega võitnud mitmeid tiitleid nii Hispaanias kui ka Euroopas.

Kevadel kuulus Robin ka valitud seltskonda, kes olid kutsutud Nike korraldatava Jordan Brand Classic talendilaagrisse Londonis, millest võttis osa 40 Euroopa suurimat talenti.

Soovime kõik Karl-Robinile edu uues keskkonnas kohtumiseks ja läbilöögiks!

www.kkviimsi.ee

8.–9. oktoobril toimus traditsiooniline WKF 38 Finnish Open Cup karates Tampere, kus osalesid sportlased 10 riigist. Turniiril osales ka Li Lirisman, kes võitis esikoha kadettides kehakaalus kuni 54 kg.

XIII Kindral Johan Laidoneri Olümpiateatejooks tulekul

Jooksu korraldajateks on taas Eesti Spordiselts Kalev ja Johan Laidoneri Selts. Ka koht ei ole muutunud – ikka Laidoneri mõisa ümbrus ja park.

Mullune võistluste avamine Laidoneri pargis.

Teatevõistkonnas on 8 liiget ja võistlusklassid järgmised: kaitseväge võistkonnad, põhikoolid/noorkotkad-kodutütred/skaudid-gaidid, gümnaasiumid (eraldi poiste ja tüdrukute võistkonnad), spordiklubid-kõrgkoolid-sõpruskonnad, korporatsioonid-üliõpilasseltsid, firmad.

Sel korral on teistmoodi: võistlus toimub argipäeval – neljapäeval, 27. septembril. Jooksu start on kell 15.00. Iga teatevõistkonna liige läbib pargiringi, mille pikkus on ca 1000 m. Täpsem informatsioon ilmub valla kodulehe spordirubriigis.

Viimsi valla võistkondi oodatakse innukalt osalema!

Tiia Tamm

Viimsi valla sporditöö koordinaator

Võistlustest tulemas

15.–16. september ESL Jõud meistrivõistlused käsipallis, mehed / Viljandi / Korraldaja: ESL Jõud

17.–28. september Harjumaa koolidevahelised meistrivõistlused jalgpallis (poisid kuni 7. kl, 8.–9. kl ja 10.–12. kl) / Harjumaa / Korraldaja: Harjumaa Spordiliit

19. september k 10.30 Viimsi 9. rannajooks väikelastele / Haabneeme rand / Korraldaja: MLA Viimsi Lasteiaid

27. september k 15.00 XIII Johan Laidoneri Olümpiateatejooks / Laidoneri mõisa park / Korraldajad: ESS Kalev ja J. Laidoneri Selts

Sulgpallitreeningud noortele ja täiskasvanutele!

Badminton lessons to all ages!

Info telefonil 56902481 või aigartonus@hotmail.com

PS. Kui tarvis reketit keelestada, võta samuti ühendust!

SK MTÜ Drive

VIIMSI SULGPALLIKLUBI

ERAKUULUTUSED

- Pakun tööd raamatupidaja abile. Töök peamiselt andmete sisestamine ja töötlemine. Koormus varieerub – kuni 20 h nädalas, töötamine oma kodus oma arvutiga või Leppneemes. Sobib näiteks pensionil endisele raamatupidajale. Kasuks tuleb inglise ja/või rootsi keelest arusaamine. Tel 50 92 595, helen@accountest.eu.
- Müüa kütteklotid 40 l võrk = 1,8 €. Transport Tallinnas ja Viimsis tasuta! www.kodukytja.eu, tel 51 979 258.
- Öunamahl pressimine teie aia õuntest sel aastal Miiðurannas. Vähim kogus umbes 25 kg õunu. Tel 55 935 863.
- Müüa puhas karjamaalt kogutud hobusesõnnik kohaletoomisega 2 € 40 l kott. Suuremad kogused kokkuleppel lahtisena. Kontakt tel 55 30 110.
- Müüa garaaž Viimsis Katlamaja tee 4-3, hind 4200 €. Kontakt tel 53 408 668, Marek.
- Õpetan matemaatikat, müün hea trompeti ja Opel Vectra. Tel 54 563 421, Rein Sakk.
- Paarimajaja Viimsis Pärnamäel otsitakse koristajat 1x nädalas tööpäeviti, koristatav pind ca 220 m². Tel 52 76 373.
- Otsime 4-aastasele toredale poisile, kellel on raskusi iseseisva kõndimisega, isiklikku abistajat lasteaeda Väike Päike. 4 tundi hommikuti + 2 korda nädalas 2 õhtust tundi. Helista 56 645 697 või kirjuta Bergit.Piipuu@mail.ee.
- Pakun oma teenuseid eramajade professionaalses koristustöös. Oman suurt töökogemust. Tel 56 494 462.
- Teostame lehekoristustöid aias 18 €/h ja vee- ja rennide puhastust 25 €/h. Helista numbril 56 563 994.
- Vaipade puhastus. Tuleme vaibale järele ja toome peale puhastust tagasi. Hind 4 €/kg + transport edasi-tagasi 20 €. Helista 56 995 295 või vaata kodulehekülge www.puhasvaip.ee.
- Firma LandArt pakub aednikuteenust eraisikutele ja firmadele. Veel pakume haljastustöid ja haljastusprojektide koostamist, projekteerime ka üksikuid istutusalasid. Tel 51 40 524, Julika Korv, http://landart.edicypages.com/, e-post landart@live.com.
- Kolleksioneer ostab münte, märke, medaleid, ordeneid, vanemaid raamatuid ja postkaarte, võib pakkuda ka kommipabereid, õllesilte jms. Küsi lisainfo tel 53 996 098, Rene.
- Müüa Tammepõllu tee kortermajas 3-toaline korter 67,4 m². Avatud planeeringuga köök/elutuba ja 2 magamistuba. Avar vannituba koos suure vanniga. Esikus suur lükkandustega kapp. Kvaliteetne köögimööbel koos tehnikaga. Korteri juurde kuulub panipaik. Tel 52 56 153.
- Soovime leida Viimsi Vabakogudusse (Rohuneeme tee 40, Haabneeme) vabatahtlikke klaverisaatjaid pühapäevastele jumalateenistustele (algus kell 11.00). Lisainfo tel 50 23 788 või e-post sarro@ekkklesia.ee.
- Kui maadled tulutulit liigse kehakaaluga, on aeg muuta enda mõtlemisest tulenevaid käitumis- ja toitumisharjumusi! Kaasaegsed psühhotehnikaid kasutatav meetodika on abiks! Uus kursus KINDEL 8 alustab 20. septembril. Kursuse juhendaja Ülli Kukumägi, Lisainfo ja registreerimine ylli@suhtekunst.ee, vaata ka www.suhtekunst.ee.
- Müüa garaažiboks Viimsi alevikus Katlamaja tee 2. Kinnistu suurus 40 m², sihtotstarve elamumaa. Tel 50 58 794, e-post martin@baltreal.ee.
- Soovin vahetada kapitaalselt renoveeritud ja väga hubase 2-toalise korteri Haapsalus suvilakrundiga otse omanikult Viimsis või Piritall. Tel 55 34 647, Rainer.
- Vene naine soovib saada eesti keele järeleaitmistunde. Tel 53 314 587.

- Liidame kinnistul asuvad torustikud ÜVK-süsteemiga. Lisaks liiva, killustiku ja haljastusmulla transport, ekskavaatoriteenused, geodeetilised mõõtmised ja mahamärgkimised ning san tehnilised sisetööd. Tel 58 504 300.
- Ravi- ja spordimassaaž inglise kooliga massöörilt, kellel kogemust 17 aastat. Töötanud muuhulgas ka medalivõitjatega. Helista tel 54 58 46 75.
- 3-liikmeline korralik pere soovib võtta pikemaks ajaks üürile 2-3-toalise korteri Viimsi vallas. Tel 51 56 086.
- Tasuta äravedu – mööbel, kodutehnika, riided jm, mis on veel kasutuskõlblik, kuid teie kodus enam kasutust ei leia. Edendame keskkonnamärgitud tarbimist, toimetame teie asjad uutele õnnelikele omanikele. Tel 53 226 290.
- Ostan Teie vana/uue või seisva auto. Pakkuda võib kõike. Tel 56 740 940, Mart.
- Mitmekülgsete kogemustega meister ehitab aedu, grillinurki, kuure, saunu, jms, paneb sillutist ja teeb igasuguseid kivi- ja plaatimistöid Viimsis ja lähiumbruses. Tel 53 487 147, e-post mauropezduzzi@gmail.com.
- Kaardid ennustavad. Tel 900 1727. Kogenud ennustajad Eesti vanimal ja parimal ennustusliinil 24 h. Hind 1,09 €/min, vaata ka sooduspakkumist www.ennustus.ee.
- Väikeveod kuni 2,5 t. Kohaletoomisega müüa liiva, mulda, sõnnikut, asfaldipuru, kruusa ja täitepinnast. Tel 50 92 936.
- Plaatimis-, krohvimis-, remondi- jm ehitustööd. Saunade ehitus. Tel 51 10 992.
- Raamatupidaja, TTÜ majandusharidus, otsib lisatööd. Korraldan kogu raamatupidamise algdokumendid aastaaruandeni, programm HansaRaama. Uuele kliendile esimene kuu tasuta! Tel 51 19 966.
- Akende pesu. Vihmaveerennide puhastus. Ohtlike puude/okste lõikus. Koristustööd. Tel 56 388 994. Vt ka: puhastused – kpe.ee.
- Müüa aastaringset kütte- ja kaminapuud, klotid, tulehakatus ning saepuru kotis, koos veoga. Tel 50 18 594.
- Must muld koos transpordiga kuni 6 tonni. Sobib ideaalselt haljastuse rajamiseks, kasvuhoonesse, kiviktaimlale, aiamaa värskenduseks ning lillepeenrasse. Kasvumuld on suure huumusesisaldusega, turba ja sõnnikuga kompostitud ning väga hea toiteväärtusega ja ilma kivideta. Hind 110 €. mullavedu@hot.ee, tel 52 52 632.
- Korstnapühkija teenused. Küttekollete remont. Tel 56 900 686.
- Müüa kuivad küttepuid 40 l võrkkotis: kask (30 cm), lepp (30 cm), sanglepp (30 cm), kaseklotid (5-30 cm), puidutööstuse jäägid, männiklotid (5-30 cm), puidutööstuse jäägid. Hinnad soodsad, kott alates 1,5 €. Alates 50 kotist on transport Viimsi valda tasuta! Tellimine: tel 51 989 070 või e-post info@unitedexpo.ee, www.unitedexpo.ee.
- Viljapuude, hekkide, ilupöösaste lõikus ja kujundamine. Võsa ja puude raie, järkamine, lõhkumine, okste kärpimine, võra kujundamine. Kõrghaljastuse valkraie, muru ja haljastustööde niitmine ja hooldus. Puude, pöösaste istutamine, muru rajamine. Päärdeaedade paigaldus ja hooldus. Väikesed remontitööd majapidamises. Tel 55 637 666, www.ifhaljastus.ee.
- Säasta kuni 60% küttekuludelt. Mitsubishi heavy õhksoojuspumpad koos paigaldusega. Alates 869 €. Tel 666 1355, www.kodukliima.ee.

Olümpiasangarite vastuvõttust Kelvingi külas vt rohkem fotosid www.fotograafid.ee!

Head jalgsi- ja kepikõndijad

Selle aasta esimene sügismatk sarjast "Tunne koduvalda" toimub pühapäeval 30. septembril.

Alustame matka Rohuneeme kabeli eest kell 10.15. Buss V1 väljub Viimsi haigla eest kell 9.56. Tutvume Rohuneeme puhkealaga, matka pikkus on 6 km. Käime rajatavatel suusaradadel ja vaatame mahajäetud sõjaväerajatisi. Edasi suundume matkarajalt vähekaidud metsarajale, mis suundub lõunasuunalalt põhja suunda, kus ootavad kaunid Kuusiku neem ja Kuusiku laht. Seal liigume mööda kallastada RMK lõkkeplatsile, kus grillime vorstikesi ja joo me kuuma teed.

Ootame kõiki, kes tahavad nautida ilusat Viimsi loodust! Matka korraldab VPÜ. Info tel 601 2354.

Eakate bowlinguklubi

Eakate bowlinguklubi ootab uusi osalejaid!

Viimsi Pensionäride Ühenduse eakate bowlinguklubi alustab uut hooaega. Huvilised – eakad (pensionärid) naised ja mehed on oodatud osalema. Treeningud toimuvad alates 19. septembrist igal kolmapäeval kell 11.00 Kuulsaal (Mere puistee 6, Tallinn).

Lisainfo tel.50 87 402

Tiina Rebase body-aeroobika treeningud

Püüsi Koolis alates 3. sept 2012 esmaspäeval ja kolmapäeval kell 19.00–20.00 ja Piritä Vabaaja Keskuse saalis teisipäeval ja neljapäeval kell 19.00–20.00

Tiina Rebane, tel 56 908 100
tiina.rebane@gmail.com

ORIFLAME

ORIFLAME Teeninduspunkt alates 18. septembrist avatud VIIMSI S 12.00 – 19.00, N 15.00 – 19.00, R 15.00 – 19.00, L 12.00 – 15.00
Viimsi, Kaluri tee 3, Fertilitase vastas. Telefon 5384 7981
Telli oma pakk mugavalt Viimsisse.
Kohapeal kogu tootevalik, võimalik osta katalooge ja vormistada liitumist. Hakkavad toimuma tootekoolid ja erinevad koolitused.
Tule tutvu kohapeal Oriflame võimalustega.
Oriflame57tp@gmail.com

Keeris

võimlemis- ja tantsuklubi

ootab vanu ja uusi huvilisi vanuses:

- mudilased
- 1.–3. kl tütarlapsed
- 4.–6. kl tütarlapsed
- 7.–9. kl tütarlapsed

Treeningud toimuvad 2–3 korda nädalas Viimsi KK spordikompleksi ruumides (Randvere tee 8)

Treeningprogrammis:
tantsuline võimlemine, ballett, akrobaatika, vabatants, showtants, estraaditants, sportants, hip-hop.

Kontakt:
tel 56 502 669, 6091 646,
enemets@mail.ee
Ene Mets

Haabneeme Autokool alustab
B KAT. JUHI KURSUSTEGA
02.10.2012
Viimsi koolis.
Info
svenarop@hotmail.ee
või 5668 1120

Poes
"Riietering"
Viimsi Comarketis,
II korrusel.
Ainult meilt laias valikus ja soodsa hinnaga madratseid ja voodipesu. Veel hea hinnaga naiste- ja lasteriideid, jalatseid, ehteid – USA-st.
Iga nädal uued üllatused!

TOORMAHLA PRESSIMINE

Sel aastal Miiðurannas.
Tel 55 935 863

STEFANETI LASTERIIDED
UUED RIIDEDELE JA VÄIKE-LASTELE
Viimsis Kaluri tee 3
Avatud T, K, N 10-14
Vaata ka e-poodi
www.stefaneti.ee

KAIE KÕRBI BALLETTISTUDIO

Kaie Kõrbi Balletistudio ootab tantsuhuvilisi lapsi vanuses 4-10 eluaastat!

Õppetöö toimub:
Viimsi Karulaua Lastealal
E ja K kell 15:00-18:00 aastased lapsed
E ja K kell 16:00-17:00 aastased lapsed
E ja K kell 17:00-18:00 aastased lapsed

Viimsi Huvikeskuses
7 ja N kell 16:00-18:00 aastased lapsed
Õpilaste registreerimine ja täiendav info:
www.balletistudio.ee
telefonil 5696 0500

BAILATINO TREENINGUD ESMAKORDSELT VIIMSI!

INSPIREERIVAD TREENINGUD. SINULE.

BAILATINO ON KAASAEGNE TREENINGSTIIL, MILLES ON ÜHENDUNUD LADINA-AMEERIKA TANTSUKULTUURI PARIMAD KÜLJED - VAHELDUSRIKKAD TANTSUD, MUUSIKA, RÜTM JA TEMPO, TÕHUS TREENING NING EMOTSIOON!

TREENINGUD TOIMUVAD VIIMSI KOOLI SPORDIKOMPLEKSIS (RANDVERE TEE 8, HAABNEEME).
REGISTREERU: WWW.DANCEACT.EE

DANCEACT
TANTSUSTUDIO

MAIRE ELISTE MUUSIKAKOOL

Ootame igas vanuses lauljaid
kontsertrühmadesse!

Ees on esinemised Tallinnas, Tartus,
Viljandis, Peterburis ja mujal.

Tunnid toimuvad Viimsi koolis!
Kohtumiseni huvikoolide laadal 15.09!

Mariel

Täpsem info www.mariel.ee

Viimsi Autohooldus

Aiandi tee 26,
Viimsi, 74001
Mob: +372 5222844
Tel: +372 6211060
hooldus@vah.ee www.vah.ee

AUTOREMONT
HOOLDUS
VARUOSAD
DIAGNOSTIKA
SILLASTEND
REHVITÖÖD
KEEVITUS

Idamaise tantsu tunnid
kõigile naistele

alguse
E 19:00-20:00
K 19:15-20:15
www.kumei.ee

Püüsi Kool avab sellel õppeaastal täiendava VÄIKESTE SÕPRADE RINGI rühma.

Ootame 6-aastaseid lapsi üks kord nädalas tutvuma kooliga ning veetma meeldivalt ja arendavalt aega.

Tunnid toimuvad teisipäeval või kolmapäeval kella 14 kuni 16.

Rühma registreerimine kooli kodulehelt, lingi alt "koolieelikutele".

Esimene kohtumine KÕIGILE toimub 18. septembril kell 14.

Täiendav info kooli kodulehelt
www.pyynsi.edu.ee või telefonilt 6066 921 (õppealajuhataja).

SÜGISPakkumised

Optilise Grupi prillipoodides

Peegeldumisvastase kattega prilliläätsed
Essilor Crizal Alize - kaks klaasi ühe hinnaga!
Asendamatud koolis, kontoris ja autoroolis.

Vogue prilliraamid 99 EUR
(saabusid uued mudelid)

3 Registreerumine silmaarsti
või optometristi vastuvõtule
tel 60 11 570 gsm 56 88 09 57

4 Võtame vastu prilli-
parandus ja laserkeevitus töid!

Lihtsalt hea prillipood,
Viimsi SPA PereOptika Viimsi, Randvere tee 11
rohkem infot: www.optiline.ee

KORSTNAPÜHKIJA

Tel. 5526281

- korstnapühkimine
- sundventilatsioonisüsteemide
puhastust

BUSSIPROBLEEM ?

Bussid: Hillar Laanela
tel. 50 37 963

18-kohaline Iveco Daily
20-kohaline Iveco Daily
30-kohaline IRISBUS

info@aanereisid.ee
www.aanereisid.ee

Viimsi Kirbuturg

Rohuneeme tee 12

Rendi endale nädalaks müügikoht ja meie müüme
Sinu kauba Sinu eest.

Toodetele ei lisandu komisjonitasu.
Müügikoha rendihind septembri lõpuni 25 EUR/nädal
Tule ka tegema soodsaid oste.
Kaup vahetub iga päev!

Oleme avatud: E-R 10-18, L 10-15, P suletud
Lisainfo: tel 530 20 930, www.kirbukad.ee

Fertilitas

AS Fertilitas aadressil Kaluri tee 5a, Viimsi

Konsultatsioonivõimalused

polikliinikus

Registratuur Viimsis, tel 6 059 600,

6 059 601, 6059 023

Günekoloogia-sünnitusabi

Lastehaigused

Nina-kõrva-kurguhaigused

Üldkirurgia-proktoloogia

Uroloogia

Ortopeedia

Neuroloogia*

Kardioloogia*

Kopsuhaigused-allergoloogia

Psühhiaatria

Taastusravi*

Onkoloogia-mammoloogia

Endokrinoloogia

Plastikakirurgia

Naha- ja suguhaigused

Hambaravi**

Psühholoogia

Logopeed

Manuaalteraapia

Rasedusaegne jälgimine –

ämmaemanda vastuvõtud

Perekool

Haiglaravivõimalused

(valvetel 6 059 605, 6 059 010)

Günekoloogia-sünnitusabi*

Plastikakirurgia

Sisehaigused*

Rehabilitatsiooniteenus***

Taastusravi-järeldravi*

(vesi-, elektri-, liikumis-, muda- ja parafiinravi,

ravimassaaž, füsio- ja tegevusteraapia,

logopeed, psühholoog, paikne külmaravi)

Päevakirurgia:

Nina-kõrva-kurgukirurgia*

Ortopeedia

Üldkirurgia

Uroloogia

Sünnitusabihaiglaga saab tutvuda iga kuu

esimesel neljapäeval kl 16

Diagnostika:

Röntgen- ja ultraheliuuringud (s.h mam-

mograafia), koormus EKG, rütmihäirete ja

vererõhu holter-uuringud, spiromeetria, varane

nahakasvajate avastamine e SIA-skoopia,

endoskoopilised uuringud, allergoloogilised,

laboratoorsed testid jm

Vaktsineerimine – lapsed ja emakakaelavähi

vastu

* teenindatakse järjekorra alusel ka EHK lepingu alusel Viimsis

** teenindatakse järjekorra alusel ka EHK lepingu alusel Viimsis ja Kaupmehe filiaalis

*** teenindatakse sotsiaalkindlustusameti saatekirja alusel

Polikliinilised filiaalid Tallinnas:

Kaupmehe 4 (6 604 072, 6 463 539) ja Tammsaare tee 47 III korrus (6 646 444)

Täiendav info: www.fertilitas.ee

ALGAB VASTUVÕTT TANTSUSTUUDIO FLEX VIIMSI KOOLI TANTSUSPORDIRÜHMA – juba III hooaeg!

- STANDARD- JA LADINA-AMEERIKA TANTSUD,
- RÜHI-, KOORDINATSIOONI- JA RÜTMIHARJUTUSED,
- KÄITUMISÕPETUS JA LIKUMISMÄNGUD

OSALEME VÕISTLUSTEL JA LAAGRITES

Treeningud VIIMSI KOOLIS

E 15.00-16.00 Väikese maja aulas

N 15.55-16.55 Suure maja aulas

KOHTUME VIIMSI KOOLI INFOLAADAL 15.septembril

Juhendavad EOK litsentsiga tunnustatud tantsutreenerid MARI PIKSAR ja JÖRGEN KAPP

Eelregistreerida saate ka www.studioflex.webs.com KONTAKT vormilt

UUSMAA
KINNIVARABROKER

Meid ühiselt soovivad

MARJE SOOSAAR
VIIMSI MAAKLER
5620 1238

ÜLVE VAARMETS
VIIMSI MAAKLER
552 9262

Ootame Sind Judo trenni!

MTÜ Sensei Judokool

Treeningud toimuvad Viimsi kooli
gümnaasikaalis
esmaspäeval ja kolmapäeval ja
reedel

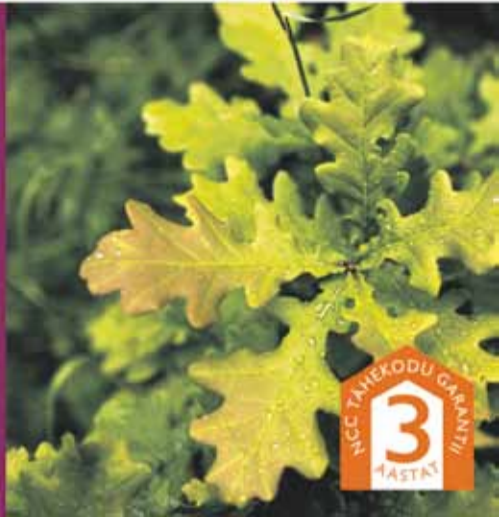
Treener: Tõnis-Gert Trell

e-mail: tonis@judoklubi.ee
mobiil: 56 208 500

NCC
TÄHEKODU

Tule Tammeõue
kliendipäevale
20. septembril kell 17-19,
Tammepõllu tee 23,
Haabneeme.

Lauri Laanoja, tel. 551 6774
www.ncc.ee/tammeoue

HAABER-AUTO
AUTO- JA AIAKAUBAD

Husqvarna
Jonsered
McCULLOCH

Superpakkumine!
Cooper Discoverer M+S naelrehv
235/75R15 99.-
215/70R16 99.-
225/70R16 99.-
245/70R16 99.-
265/70R16 99.-
Ühe rehvi hind nelja rehvi ostul.
Kaupa piiratud koguses.

Autovaruosade müük
Autoremont, õlivahetus
Rehvide müük ja paigaldus
Aia- ja metsatehnika müük ja remont
Muruniidukite müük ja remont
Robotniidukite müük

Rohuneeme tee 2
tel 6 090 351
e-post info@haaber.ee
www.haaber.ee

osmo
...nii vormis kui värv

Oma aiamööbli, terrassid,
fassaadid ja põrandad saad korda
Osmo Color õlivahadega.

osmo
...in form and color
Anti-Rutsch
Terrassen-Öl

Address: Laki 5b, Tallinn
tel. 684 4100, mob 56508307
osmo@osmo.ee
www.osmo.ee

**Graniidist ja kvartsist
köögi töötasapinnad**
OTSE TOOTJALT!

DIAPOL

Möödistame, toome kohale ja paigaldame!
Näidiste saal Kasesalu 10, 76 505 Saue

Diapol Granite info@diapol.ee
Tel 6051178 või 6051130 www.diapol.ee

**Kõrge kvaliteet
hea hinnaga!**

Viimsi SPA
spordiklubi-
parim
nauding
spordist!

Spordiklubist leiata

- professionaalsete seadmetega varustatud jõusaali ning hubase interjööriaga kaks rühmatreeningute saali ja spinningu stuudio
- ujula (16x25 m), mullivannid ning lastebasseini
- laialdase valiku rühmatreeninguid erinevale maitsele omaala parimate spetsialistide juhendamisel
- personaaltreenerid ja toitumisterapeudid
- treeningjärgseks loogastumiseks ning taastumiseks spaa- ja saunakeskuse koos erinevate saunadega
- klubiliikmetele tasuta lastehoid 2h lastekeskuses „Rõõmupisik“ alates 2. eluaastast
- tasuta parkimine (lisandunud on 120 uut parkimiskohta)

ESMASPÄEV
08.30 EnergySpin 50 min
10.00 BODYPUMP
11.00 BODYBALANCE
17.20 CXWORX **uus!**
18.30 Beebiootel vesivõimlemine
18.00 ZUMBA
18.30 BodySpin 45 min
18.30 BodyProgress (alakeha)
19.00 DanceStep
19.30 BODYBALANCE
19.30 Aqua ZUMBA
20.00 BODYPUMP

TEISIPÄEV
08.30 UUS! CXWORX
10.00 BodyFit
11.00 YOGAFunC
18.00 BODYBALANCE
18.00 BODYCOMBAT
18.15 Spin Interval 50 min
19.00 BODYPUMP
19.00 Šivananda jooga **uus!**
19.30 AquaFit
20.00 CXWORX **uus!**
20.00 Power Pilates

KOLMAPÄEV
08.30 EnergySpin 50 min
10.00 BODYPUMP
11.00 BODYBALANCE
17.20 CXWORX **uus!**
18.00 Dance **uus!**
18.30 BodySpin 45 min
18.30 Body Progress (ülakeha)
19.00 BODYPUMP
19.30 BODYBALANCE
19.30 Aqua ZUMBA

NELJAPÄEV
08.30 CXWORX **uus!**
10.00 ZUMBAFit **uus!**
11.00 YOGAFunC
18.00 BOSU
18.00 BODYPUMP
18.15 Spin Interval 50 min
19.00 BODYCOMBAT
19.00 Šivananda jooga **uus!**
19.30 AquaMix
20.00 Power Pilates

REEDE
09.00 SpinEasy 45 min
10.00 BODYPUMP
11.00 Power Pilates
17.00 BODYPUMP
18.00 BODYBALANCE
19.15 ZUMBA

LAUPÄEV
10.30 Circuit
11.30 BODYPUMP
11.30 MaratonSpin 90 min
12.30 BodyART

PÜHAPÄEV
11.00 BODYPUMP
12.00 CXWORX **uus!**
12.30 BODYCOMBAT
17.00 ZUMBA
17.00 BodySpin 45 min
18.00 BODYBALANCE
19.00 BODYPUMP

Valikus on 60 treeningut
nädalas ning uutest tundidest
iisandunud Les Mills CXWORX,
BodyART, Šivananda jooga,
ZUMBAFit ja Dance.

**RÜHMATRE-
NINGUTE PLAAN**
(ALATES 17.09)
Tallinn Viimsi SPA
www.spatallinn.ee

**MEIE LEIAME
OSTJA!**
Vaata parimaid pakkumisi: www.1partner.ee

Kaili Tamm
56 268 258
66 84 700

Ville Värk
51 32 422
66 84 700

OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE • INVESTEERIMINE

1Partner
KINNISVARA

Arvutipank

Arvutite ja mobiiltelefonide hooldus ja remont
Kodulehtede valmistamine
Mängukonsoolide hooldus ja remont

Merivälja tee 1, Tallinn
tel: 609 6166, mob: 507 4222
info@arvutipank.ee, www.arvutipank.ee
E-R 9-19, L 10-15

**Kvaliteetsed
kasutatud riided
Inglismaalt**

Nelgi tee 1, vallamaja aiandipoolses tagaküljes.
K-R 10.00-18.00, L 10.00-15.00

Where Children Come First
Helen Doron
Early English

Inglise keel lastele vanuses
3 kuud – 14 eluaastat
**Huvitegevus läbi vahvate
mängude, muusika ja
käelise tegevuse.**
Ootame proovitundidesse!

Helen Doron Early English Viimsi Huvikool
viimsi@helendoron.ee | tel 53012360
www.helendoron.ee

Lahtiste uste päev 17. sept.
16.00-20.00

Stuudiokeraamika
ootab huvilisi tegelema
keraamikaga!

T. 15.00-16.00 väikesed
T. N. 18.00-19.30 suured
Heki tee 4, Haabneeme
Info ja registreerimine:
karin.kalman@gmail.com
tel. 5189437

